

Bütün zaman ayarları WEZ +2 olarak düzenlenmiştir. Şu anki saat: 15:02 . | Nüve Forumu Hoşgeldiniz! Forumumuzdan yararlanmak için lütfen [Üye Olun !](#)

Gizem Dünyaları Keşfedin

Her dünyaya ait sorularınız artık bir aydınlığa kavuşsun – Ücretsiz!
www.viversum.net

Allah kimdir?

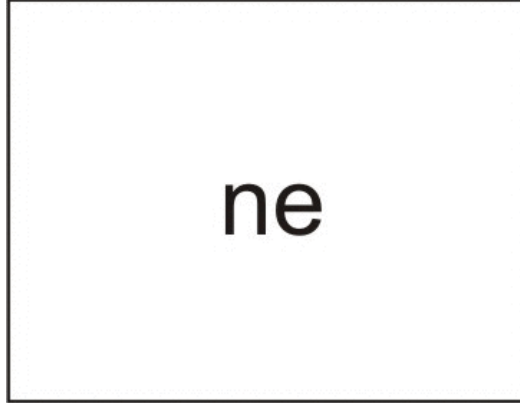
Allah kendiliğinden var olandır. İnsanlar O'na kavuştular.
Allahitanimak.jesus.net/allah

Alemlere Rahmet Efendimiz

Alemlere Rahmet Efendimizin Hayatı, Mucizeleri ve Müminlere Merhameti
www.alemlerarahmet.net

Google Reklamları

Sponsor Reklam

Google Reklamları

[İlahi DIN](#)

[Dünya Dinleri](#)

[Allah](#)

[Reenkarnasyon](#)

[Dini Film İzle](#)

» Nüve Forum » gazete haber ve makale yorumları » Din ve Felsefe » **Dünya Dinleri**

[Cevap Ver](#)

Sayfa 2 Toplam 3 Sayfadan < 1 2 3 >

Ara

[LinkBack](#) [Seçenekler](#) [Stil](#)

22.03.09, 11:53

#11

oguzgolcik OFF

Profesör

Üyelik tarihi: Jan 2008

Nereden: istanbul

İletiler: 5.209

Blog Başlıkları: 5

Ettiği Teşekkür: 7.626

4.113 tane iletisine 10.247 kere teşekkür edilmiş

[ÖM Gönder](#)

[Cevap: Dünya Dinleri](#)

Taoizm

Çinin en eski dinlerinden biri olan Taoizm, Şintoizm ve Konfüçyanizm 'e reaksiyondan doğmuştur. Kurucusu Lao Tzu (Lao-Tse / ihtiyar bilgin)'dir. Hayatı hakkında az bilgiye sahip olmamıza rağmen MÖ.604-517 yılları arasında yaşadığı Honan 'da doğduğu Konfüçyüsün çağdaşı olduğu düşünülmektedir.

Taoizm "Tao" kavramı üzerine inşa edilmiştir. Taoizm 'in kendine göre büyücülerini rahipleri,rahibelere,dini şefleri ve kendine has ayinleri vardır. ilkbaharda ateş yakılır.Taoist rahipler yarı çıplak durumda, ateşe pirinç ve tuz atıp yalınayak koşarak üzerinden geçerler.

Ara

ÖSS

**Bu Reklama
Bir Günde
35.000 Kişi
Bakıyor!**

**Bu Reklama
Bir Günde
35.000 Kişi
Bakıyor!**

**Bu Reklama
Bir Günde
35.000 Kişi
Bakıyor!**

**Bu Reklama
Bir Günde
35.000 Kişi
Bakıyor!**

**Bu Reklama
Bir Günde
35.000 Kişi
Bakıyor!**

Din ve Felsefe

» [Google Reklamları](#)

[DIN İslam](#)

[Kutsal Kitap](#)

[İncil](#)

[DIN Önemli](#)

- » [Peygamber Tavsiyesi Moda Oldu](#)
- » [Padişahın İşi Ne!!!!](#)
- » [Eagleton: İsa çarmıhta çok Acı çekmeden öldü](#)
- » [Bir Gün Şeytan](#)
- » [Yeni Yılı Kutlamak Günah Mı?](#)
- » [Fay Ve Kur-an](#)
- » [Hangisi Daha Hayırlı](#)
- » [Şeytanın Malı](#)
- » [Eğitim Mi Öğütüşüm Mü ?](#)
- » [Hel'Âi Ve Haram Yemenin Manevlyata Etkisi](#)
- » [Gerçek Dindar Kim?](#)
- » [*Dua*](#)
- » [Hz.muhammed,müslüman Olmak İçin Pazarlık Eden Topluma Nasıl Davrandı?](#)
- » [Evrin Ve İnanç Arasında Seçim](#)
- » [Anadolu Mitolojisi Ve Türevleri;](#)
- » [Keramet](#)
- » [Müslümanlara Karşı Ayrımcılık Yapma, Kin Ve Nefrete Teşvik Etme](#)
- » [Rakib](#)
- » [Kuran Okuyan Jabon Çocuklar...](#)

Taoizm'e göre insan raks ve sarhoşlukla vecde ulaşabilir. Hayatını tehlikesiz bir şekilde yaşamak ve sürdürmek isteyen insan iyi bir yemek rejimi oluşturarak aşırılıktan kaçınmalıdır. Böylece ölümü biraz daha geciktirmiş olur. Lao 'nun bir diğer özelliği de karşılıksız iyilik yapmak gibi güzel ilkeyi ilk ileri sürenlerden biri olmasıdır. Lao ilkelerini uygulamak için ısrarlı olmamış, daima mütevazi ve sakin bir hayat sürmeyi tercih etmiştir.

inanç Esasları ve Ahlak Anlayışı

Taoizmin başlıca öğretisi,ebedi, gayri-şahsi mistik bir üstün varlıkla ilgilidir. Taoizm'e göre bu alem mevcut olan (Yank) la mevcut olmayan (Yin) in birleşmesinden meydana gelmiştir. Bazı kaynaklara göre tao, Tanrı 'nın semboleştirilmiş varlığı olarak anılmaktadır.

Taoistlerin evlerinde birçok mabut tasvirleri büyük kapılar önündeki dolap içine yerleştirilmiştir. Ancak bu mabutlar her taoiste göre değişik içeriktedir. Taoistlerin çoğu savaş tanrısı Kvan-Ti ile, tüccarların mabudu sayılan Zenginlik tanrısı Sai Shin 'e tapmaktadırlar. Taoizmde basit manada cehennem inancı görülmektedir.

Taoizmin temeli mistik panteizmdir. Tao,dünyayı yöneten sebeptir. O görmeye,işitilmeyen, kavranılması mümkün olmayan bir yaratıcı prensip olarak algılanmaktadır. Bir başka açıdan Tao göğün ve yerin kaynağı, yaratıcı ve yaşatıcı kavramdır. Hiçbir şeye muhtaç değildir.

Taoizme göre insan ancak manevi yönüyle insandır. Bunun için Tao rehber olarak kabul edilmelidir. Taoizmin temel prensibi "iyilere karşı iyilik yapmak, iyilik yapmayanlara karşı yine iyilik yapmak, böylece her şeyin iyi olmasını sağlamak" olarak özetlenebilir. Taoizmde dini inancın büyüklüğü mutlak sükunet ve rahatlık içinde dünyaya sırt çeviren bir hayat tarzıyla mümkündür de diyebiliriz. Taoizmin ahlak anlayışı üç ana noktada toplanabilir. Bunlar;

- Basit bir hayat yaşayarak tutumlu olmak
- Mütevazi olmak,nefsini gurur ve kibirden uzaklaştırmak
- Bütün canlılara karşı merhametli olmak.

Taoizm de bu ahlaki ilkelerin gerçekleşmesi için gösterişten uzak olmak,başkalarını düşünmek, yumuşak huylu olmalıdır. Kişi ilahi güçlerle ilişkisini koparmamalı,ve ilahi yolu zorunlu olarak takip etmelidir.

Kutsal Kitapları

Taoizm'in mukaddes kitabı Tao-Te-King (Tao ve Fazilet) 'dir.Tao ihtiyarladığında batıya göç etmiş ve kitabını bir gümrükçüye yazdırmıştır. 1788 de Latince 'ye 1823 'de Fransızca 'ya çevrilmiştir. Tao-Te-King ile incil arasında benzerlikler olduğu anlaşılmaktadır. Taoizm'e göre Tao " yol,doğruluk tabii dünya nizamı" anlamına gelir. Kitap 2 bölüm 5000 kelime ve 81 bahisten oluşmaktadır.

Günümüzde Taoizm

Taoizm günümüzde Çin, japonya, Kuzey ve Güney Kore'de yaygın bir din olmasına karşın tarftarlarının büyük bir çoğunluğu Güney Kore'de yaşamaktadır.Bu ülkelerin dışında diğer uzak asya ülkeleriyle göç alan ülkelerde de taraftarlarına rastlanılmaktadır.Taoizm'in toplam taraftar sayısı yaklaşık olarak 95.000.000 civarındadır.

- » Ürdün Nehri'nde Vaftiz
- » Peygamberimizin Mektubu & Peygamber Efendimizin Evi
- » Resimli Mucizeler
- » İşte Peygamber Efendimiz (s.a.v.) In Gerçek Kabri Saadeti
- » Times'a Göre Uydurma İlan Edilecek Hadisler
- » Resimli Ayetler
- » Açlıktan öldüren Servet
- » Beraat Kandilimiz Mübarek Olsun...
- » Durun!! Gelene Bakın...
- » Doğum Olan Ölüm Üstüne
- » Ayetlerin Tertibinde Oryantalist şüphesi
- » Elimizde Berat'ımız Ramazan'a Koşuyoruz
- » Kimler 'uzun Süreli Mutlu' Olabilirler?
- » Sud Kavmi
- » Çok Güzel Çalışmalar (Flash Olarak)
- » İngiltere, Yapay Spermi Tartışıyor
- » Kadın Niçin Ağlar
- » Mescid-i Aksa çöküyor
- » Tesbihat İngilizce-Arapça(Türkçe Okunuşlu)...
- » Kandil
- » Yıldızname (Dursun Ali Erzincalı Seslendiriyor)

oguzgolcik kullanıcısının bu bilgilendirici iletisine teşekkür eden üye :

CiwCiw (22.03.09)

22.03.09, 11:54

#12

oguzgolcik OFF

Profesör

Üyelik tarihi: **Jan 2008**

Nereden: **istanbul**

İletiler: **5.209**

Blog Başlıkları: **5**

Ettiği Teşekkür: **7.626**

4.113 tane iletisine 10.247 kere teşekkür edilmiş

ÖM Gönder

Cevap: Dünya Dinleri

Tanrının Yolu Topluluğu

Tanrının Yolu Topluluğu son yıllarda ortaya çıkan uzaştırmacı dinlerdendir. Topluluğun en önemli özelliği her hangi bir dinden kopmadığı gibi,kurucusunun herhangi bir din tarafından beklenen Mesih iddiasında olmamasıdır.Topluluk inananları kendilerini gizlediğinden dolayı haklarında pek fazla bilgi yoktur. Topluluğun temel inancı tüm dinlerin aynı Tanrıdan olduğu - Dinlerin Birliği - inancıdır.

Topluluğun diğer dinlerden bir diğer farkı ise Topluluk üyelerinden öğrendiklerimden çıkan sonuçlara göre bu dini hareketin Türkiye 'de veya yakın çevrede ortaya çıktığıdır. Tanrının Yolu Bilimsellikte Din modelinde olup bazen Ateist karakterler de içermektedir.

İnanç ve İbadetleri

Topluluk kendini tüm dinlerin birleşme adresi olarak ilan eder.Yaratanla buluşmak - birleşmek - için hiçbir kişi veya sürekli uygulanan ibadetlere gerek yoktur.İsteyen istediği zaman yaratanla buluşabilir. Topluluk üyeleri birbirlerine "Yolcu " diye hitap ederler. Topluluk "Yaratan" veya "Yezdan" dedikleri tek bir Tanrı 'ya inanırlar.

Topluluk üyeleri ölümden sonra ruhun yeni bedende tekrar doğacağına inanırlar. Yolculara göre Tanrı bedeni ölümden sonra ruhları yargılar. Yargılamada iyi olanlar günahsız yaşam sürerler, Yaratan 'ın yanında günahsız yaşamakla ödüllendirilirler. Kötü olanlara Tanrı, iyilerden olmak için ne istediğini sorar. Ve kötülerini iyi olmaları için istedikleri beden,cinsiyet,dil,ırk ,ekonomik sınıf gibi özelliklerde dünyaya gönderir.Buna "ruhun şikayetlerinden arındırılması" denir.Topluluk üyeleri yeni bedende tekrar doğumu, ruhun göçü -ruhsal sürgün- olarak kabul ederler ve bunu Yaratan 'dan ayrı düşme olarak kabul ederler.

Topluluk üyeleri "Tanrının Yolu Dini"nin dışındaki diğer tüm dinlerin insanların şikayetlerini önleyip iyi insanlar olmaları için; insanların kendileri istediğinden dolayı Yaratan tarafından ortaya çıkarıldığına ve din kurucularının seçilmiş iyi insanlar olduklarına inanırlar. Tanrının Yolu 'nun ise insanların istekleri doğrultusunda değil, Tanrı 'nın kendi isteklerinden meydana gelmektedir.Yolcular Tanrı 'nın her dinde dua ve ibadetlerini kabul edeceğine inanırlar.

Topluluk üyeleri cehennem ve kadere inanmazlar.Cehennemi tanrısal işkence hane olarak değerlendiren Tanrının Yolu Dini mensupları, iyi olan ve insanları seven Tanrı 'nın cehennemi var edemeyeceğine inanan "yolcular",insanların kendi istedikleri gibi yaşadıklarını,çünkü bu yaşamı en ince ayrıntısına kadar Yezdan 'dan kendilerinin istediğini bu nedenle yaşamı kendilerinin yönlendirdiğini dolayısıyla Kader olgusunun gerçek olamayacağını kabul ederler.

Ben sizleri şikayetlerinizden arındırdım. Hayatı dilediğiniz gibi yaşadınız (Son Söz :35)

Tanrının Yolu Dini 'nin diğer dinlerden belki de en önemli farkı Evrimi Kabul etmeleridir. Evrimi ruhsal ve bedensel evrim olarak ikiye ayırıp, ikisini de kabul eden Yolcu 'lar ; Yaratan 'ın canlıların isteklerine göre değişmelerine izin verdiğini, evrimin Yaratan 'ın yokluğunu değil tam tersine Yaratan 'ın gücünün ve Yarattıklarına olan sevgisinin bir kanıtı olduğunu kabul ederler.

Topluluk üyeleri en büyük ibadetin paylaşım olduğunu,en büyük erdemin ise eşitlik ilkesine bağlılık olduğuna inanırlar. Tanrının paylaşmayı sevmeyen ve sahip olduklarını başkasıyla paylaşmayanların ne olursa olsun iyilerden olamayacağını kabul ederler. Bu yönüyle eşitlikçiliği, paylaşımı ön planda tutarlar.Topluluk ibadet için mekana bedeni kurallar,belli sözlere gerek olmadığını, sessizce Yaratan 'ı düşünerek, dua ederek veya Tanrı 'nın hoşuna gidebilecek her hangi bir şey yaparak,bir insana veya canlıya bir iyilik yaparak da ibadet edilebileceğine ayrıca İbadet için illaki din adamlarına gerek olmadığına inanırlar.

Tanrının Yolu Dini 'nin kutsal kitabı "Son Söz"dür. Tanrının Yolu inananları - Yolcu 'lar - Son Söz 'ün Tanrısal esinle yazıldığını Tanrıdan olduğunu iddia ederler. Diğer dinlere ait kutsal kitapları da kutsarlar. Son Söz 'de dünyanın yaratılışı, ruhun yargılanması, yaşamsal yasalar (evrim,eşitlik,paylaşım,dinlerin birliği) gibi konularla ilgili kısa mesajlar vardır.

Günümüzde Tanrının Yolu Topluluğu

Tanrının Yolu Dini inananları hakkında pek fazla bilgiye sahip değiliz. Fakat yeni ortaya çıkan dinin henüz dünyadaki bir çok ülkeye yayılmadığı ve büyük cemaatler oluşturamadığı tespit edilmiştir. Tanrının Yolu Dini üyeleri diğer bir dine de hoş görülüyor olduklarından ve kendilerini tam anlamıyla ortaya koymadıklarından dolayı sayıları hakkında tahmin yapmak oldukça zordur. Son yıllarda özellikle Ateist ve reenkarnasyona inanan Müslüman ve Hıristiyan gençler arasında sempatanlarının sayısı artmaktadır.

Günümüzde Yolcu 'lar aralarında Türkiye 'nin de bulunduğu bazı Avrupa ülkelerinde yaşamaktadırlar. Toplam sayılarının bin civarında olduğu tahmin edilmektedir..

Oğuz Gölcük Yazıları

Alıntı Yap

oguzgolcik kullanıcısının bu bilgilendirici iletisine teşekkür eden üye :

CiwCiw (22.03.09)

22.03.09, 11:55

#13

oguzgolcik OP

Profesör

Üyelik tarihi: **Jan 2008**

Nereden: **istanbul**

İletiler: **5.209**

Blog Başlıkları: 5

Ettiği Teşekkür: 7.626

4.113 tane iletisine 10.247 kere teşekkür edilmiş

ÖM Gönder

Cevap: Dünya Dinleri

YEHOVA ŞAHİTLERİ

Yehova şahitliğinin kurucusu C.T. Rızıl 'dır.(Charles Taze Russell 1852-1916) Rızıl önceleri bir Kitab-ı Mukaddes topluluğu kurdu, ve grubun pastörü seçildi. 1879 da " Siyon 'un Tarassut Kulesi" dergisini çıkartmaya başladı, birkaç yıl sonra aynı ad altında (daha sonra " siyon" kelimesi atıldı)bir cemiyet kurdu.

Rızıl, öldükten sonra yerine hareketin avukatı J.F. Rutherford (1869-1942) getirildi. Kendisinin " Yehova 'nın Sözcüsü" olduğuna inandığından ve Rızıl 'ın şahsiyetinin yıprandığına kanaat getirdiğinden " Russelistler" adını 1931 'de " Yehova Şahitleri" ne çevirdi. Yüzden fazla eser yazdı. Fakat O da va 'dedilen olayları görmeden öldü. Yerine N.H. Knorr)1977 'ye kadar) geçti. Bunun zamanında Gilead 'da Kutsal Kitap Mektebi kuruldu ve 15.000 civarında Krallık misyoneri yetiştirdi. Knorr 'dan sonra teşkilatı bir idare heyeti yürütmektedir. Bu idare heyetinin altında çeşitli hizmet kademeleri vardır.

Yehova Şahitliği Dini Mesihî bir harekettir. Onlar, İsa'nın ikinci gelişinin vuku bulduğuna ve onunun 1914 'te gökte " Tanrının Krallığını" başlattığına inanırlar. Yehova Şahitlerine göre ; 1914 'te hayatta bulunan nesil, İsa'nın yeryüzüne inerek beraberindeki 144.000 Yehova Şahidiyle bütün siyasi kuruluşları, devletleri, milletleri, kısacası " Şeytanın Güçleri" ni yok edeceğini görecektir. Böylece yeryüzünde de Tanrının Krallığı kurulmuş olacaktır. Bu Armagedon Savaşıyla sağlanacaktır.

Yehova Şahitlerinin İnançları

Yehova Şahitleri'nin inanç ve adetleri maddeler halinde şöyle sıralayabiliriz :

1 - Mukaddes Kitap, Tanrının Sözüdür ve hakikattir. Mukaddes Kitaba her türlü insan sözünden daha çok güvenilir. " Yeni Ahit" , ruhi İsraililerle yapılmıştır. Tanrının Kanununa insanların kanunundan ziyade itaat edilmelidir. Yehova'nın Şahitleri, bütün insanlara, Mukaddes yazılardaki hakikati bildirmek sorumluluğu altındadır. Mukaddes Kitabın ahlak standartlarına uyulması şarttır.

2. - Tanrı tektir ve ismi Yehova'dır. Tanrı, dünya üzerindeki kötü sistemi Armagedon Harbi ile ortadan kaldıracaktır. Tanrı, her fert için kader ve alın yazısı çizmemiştir; herkes davranışlarında bizzat sorumludur.

3. - İsa Mesih, Tanrı tarafından mucizevi olarak doğması sağlandığından, Tanrının Oğludur ve Tanrıya eşit değildir. İsa'nın insan öncesi hayatı vardır; Tanrının yarattığı ilk varlıktır. İsa Mesih; bir haç üzerinde değil bir direk üzerinde ölmüştür. İsa, hayatını, insanlığın kurtuluşu için gerekli olan fide olarak ödemiştir. Kurtuluş için İsa'nın kurbanlığı yeterlidir. İsa Mesih, ölümünden sonra ruhi bir şahıs olarak yaşamaktadır. İsa'nın yönetimindeki " Gökteki Tanrısal Krallık" , yeryüzünü adaletle ve sulh içinde yönetecektir. Bütün milletlerden seçilen ve sayıları 144.000 olan sadece küçük bir sürü, İsa Mesih ile birlikte hüküm sürmek üzere " Göğe" gidecektir. İsa, cemaati kendi üzerine bina etmiştir (Petrus'un üzerine değil). Dua, tanrı Yehova'ya ancak İsa Mesih vasıtasıyla yapılır. İsa, Tanrıya hizmet etmekte takip edilmesi gereken bir örnek bırakmıştır. İsa'da ilahi tabiat bulunmaz.

4. - İlahi Krallık, yeryüzüne insan için en iyi hayat standardını getirecektir. Yeryüzüne asla imha veya yok edilmeyecektir. Kötülük ebediyen yok edilmiş olacaktır. Hayata götüren yol, ancak bir tanedir. Şimdi biz son günlerde yaşamaktayız.

5. - İnsanlık, Ademin günahlarından dolayı ölmektedir. İnsan onu, ölümlerle birlikte yok etmektedir. Ölümler, insanlığın müşterek mezarına gidecektir. Ölümden kurtulmak için yegane ümit, diriltilmektir. Bu da Yehova Şahidi olmaya bağlıdır. Adem'den miras alınan günah sona erecektir. İnsan, tekamül etmemiş, fakat yaratılmıştır.

6. - Cehennem diye insanların ruhlarının azap çektikleri bir yer yoktur.ve kadere inannazlar

7. - Din, sadece Yehova Şahitlerinkidir. Diğerleri sahtedir.

8. - Şeytan, bu dünyanın görülmez yöneticisidir.

9. - Tapınmada suret, resim, haç, tespih, mum kullanılamaz.

10. - Ruh çağırma, fal bakma, büyüçülük, ispiirtizma yasaktır.

11.- Yehova Şahidi, dinlerarası işbirliği faaliyetlerine katılmamaz. Yehova Şahidi, kendini bu dünyadan uzak tutmalıdır. Yehova'nın şahidi,

Yehovanın askeridir, askerlik yapmaz, bayrağı put olarak görür.

12. - Ağızdan veya başka bir yolla bedene kan almak " Tanrının Kanunu" nun ihlalidir.

13. - Yehova Şahitleri, milli marşı, milli duyguları, milli sınırları kabul etmez.

14. - Sebt Günü, sadece Yahudilere verilmiştir ve Musa 'nın Kanunu ile birlikte son bulmuştur.

15. - Ruhani sınıfı, dini rütbe veya unvanlar Kutsal Kitaba uygun değildir.

16. - Sakramentlerden sadece vaftiz ile Ekmek Şarap Ayını " Hatıra Yemeği" şeklinde nitelendirerek kabul ederler. Vaftizin çocuklara değil, yetişkinlere ve tamamen suya daldırmakla olacağına inanırlar.

17. - Kendini Yehova Şahitlerine adama (vakıf), vaftiz vasıtasıyla sembolize edilir.

18. - Yehova Şahidi olmayan herkes " keçi" dir ve onlara karşıdır.

19. - Yehova Şahitleri prensip olarak yaşadıkları ülkede siyasi ve politik yapılanmayı, devlet sistemini kabul ederler. Hiçbir şekilde siyasetle ilgilenmezler

Günümüzde Yehova Şahitleri

Günümüzde Yehova Şahitleri hemen hemen dünyanın tüm ülkelerinde taraftarı sahip bir dini akım halini almıştır. Bir çok ülkede ibadetlerini gerçekleştirdikleri ve ibadetlerinin başında gelen Kitabı Mukaddes tetkiklerini yaptıkları " ibadet Salonları" bulunmaktadır.

Yehova Şahitleri bazen 100.000 'e yakın kişinin katıldığı stad veya salonlarda düzenledikleri ibadet toplantılarıyla da günümüzde dikkat çeken dini harekettir.

Her Yehova Şahidinin dinleri gereği yapması gereken şahitliğin anlatımı ,yani ev ev de olmak üzere hiç tanımadıkları insanlara Kitabı Mukaddes tetkiki yapmak üzere yayım faaliyetlerine her ülkede rastlanılabılır. Bu nedenle Yehova Şahitliği diğer yeni uzlaşmacı dini hareketlere göre daha hızlı yayılmaktadır. Yehova Şahitleri bu yönüyle taraftar sayısına göre yayıcısı ve yayım sayısı oransal olarak en fazla olan dini hareketlerin başında gelir.

Yehova Şahitleri ayrıca yılda bir kez anma yemeği düzenlerler. Bu anma yemeklerine inananları ve sempatanları katılır.

Günümüzde 5.881.000 taraftarı olan Yehova Şahitliği Dininin (Gözcü Kulesi 1 Ocak 2002) taraftarlarına bir çok ülkede rastlanmasına rağmen en fazla taraftarı olan ülkeler ve taraftar sayısı ise şöyledir ;ABD 945.000, Meksika 535.000,Brezilya 525.000, İtalya 236.000,Nijerya 235.000,Japonya 218.000,Filipinler 135.000,Almanya 161.000, Arjantin ve İngiltere 120.000 'er kişi.

Türkiye 'de ise 1933 de 5, 1950 de 60 kişi olan Yehova Şahitlerinin sayısı 2002 de 1.600 kişidir. Ülkemizde yaklaşık 25-30 cemaatleri vardır ve ayrıca İbadet Salonları da mevcuttur.Yargıtay 'ın 1986 'daki kararıyla Yehova Şahitliği farklı bir din olarak kabul edilmiş ve ibadet özgürlükleri Anayasa güvencesi altına alınmıştır. Yehova Şahitleri ülkemizde son yıllarda artan oranda örgütlenme faaliyetlerine başlamış olup, " Uyan" adlı aylık " Gözcü Kulesi" adlı 15 günlük 2 düzenli dergi yayınlamaktadırlar. Ayrıca " Kule Yayınevi" adı altında bir de yayınevleri vardır

Oğuz Gölcik Yazıları

Alıntı Yap

oguzgolcik kullanıcısının bu bilgilendirici iletisine teşekkür eden üye :

CiwCiw (22.03.09)

22.03.09, 11:57

#14

oguzgolcik OFF

Profesör

Üyelik tarihi: Jan 2008

Nereden: istanbul

İletiler: 5.209

Blog Başlıkları: 5

Ettiği Teşekkür: 7.626

4.113 tane iletisine 10.247 kere teşekkür edilmiş

ÖM Gönder

Cevap: Dünya Dinleri

Hinduizm

Hindistan 'ın en belirgin dinlerinden biri de Hinduizmdir. Hint dinlerindeki gelişmeler sonucu hinduizm adını alan din, Brahmanların hakimiyet sağladıkları dönemde ise Brahmanizm terimi ile ifade edilmiştir. Günümüzde Hinduizm ve Brahmanizm terimlerinin bir biri yerine kullanıldığı bilinmektedir. Yaygın bir anlayışa göre Hinduizm ve Brahmanizm terimleriyle, en eski Vedalar döneminden günümüze ulaşmış bulunan Hintlerin inanç, düşünüş, his ve hayat tarzları kastedilmektedir. Hint yarımadasındaki halkın çoğunun dini inanç ve geleneklerini ifade ettiği için Hinduizm terimini kullanmaktadır.Hindular ise dinlerini "Sanatana Dharma" yani ezeli ve ebedi din veya baki din diye adlandırmırlar. Bu dine mensup kişilere de "sanatani" yani baki denir.

Tarihi kayıtlardan elde edilen bilgilere göre takriben M.Ö. 1500 yılları civarında Doğu Avrupa 'dan gelen Arier, Hindistan 'ı ele geçirirler. (Aryan işgali teorisi hemen hemen hiçbir Hindu tarafından kabul edilmez...Dahası bu teoriye karşı çıkan çok sayıda bilim adamı da vardır..."Ari ırk" ın hayali bir ırk olduğunu gerçekte böyle bir topluluğun olmadığını söyleyen çok insan var.. Hindulara göre Hinduizm MÖ 1500 yıllarında oluşmamıştır...Aryan işgali teorisi kabul edilse bile Hindistan'ı sözde işgal eden Aryanların Veda ilahileri yüzlerce yıldır "oral tradition" yoluyla ağızdan ağıza aktarılıyordu..MÖ1500 de düzenlenerek yazıya geçirildi...Bu Rig-veda ayetleri en az MÖ2000-1800 yılları arasına denk geriye gidiyor) İki farklı halkın bir birine karışması sonucu dini inanç ve geleneklerde bir birine karışmıştır. Kökü yüzyıllar öncesine kadar uzanan bu karışım sonucu Hinduizm ortaya çıkmıştır. Bu iki ırkın karışımından meydana gelen bu gelişme beş devreye ayrılır.

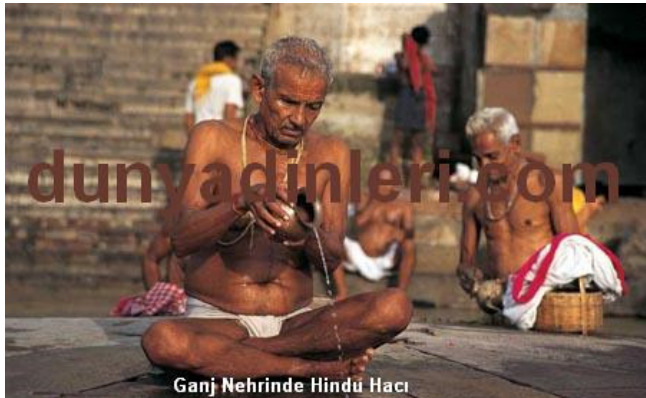
-Vedalar dönemi

-Upnişalar dönemi

-Klasik dönem

-Ortağ 'daki ilahiyat, felsefe gelişme dönemi

-Modern dönem

Ganj Nehrinde Hindu Hacı

Hinduizm; yaklaşık dünya nüfusunun %12 ' sini oluşturur. Hinduizmin tespit edilebilmiş belli bir kurucusu bilinmediği gibi kendine özgü bir inanç sistemi ve kitabı da yoktur. Hinduizmin temelinde Brahma (Mutlak Varlık) inancı yatmaktadır. Bu husustaki geniş bilgiyi Hinduizmin

Kutsal Metinleri olan Veda 'larla Brahmana 'larda bulmak mümkündür.

Hinduizm Ari ırkının üstünlüğü, kast sistemi, sınırsız bir vatan sevgisi ve bağlılık duygusu kavramları üzerine kurulmuş toplumsal ve siyasi olguların bir özel görüntüsüdür. Hinduizmin bir ilk lideri temel tebliği bildiren bir ilk kurucusu olmadığı için bir anlamda kurucularının kalabalık olduğunu söyleyebiliriz.

İnanç Sistemi

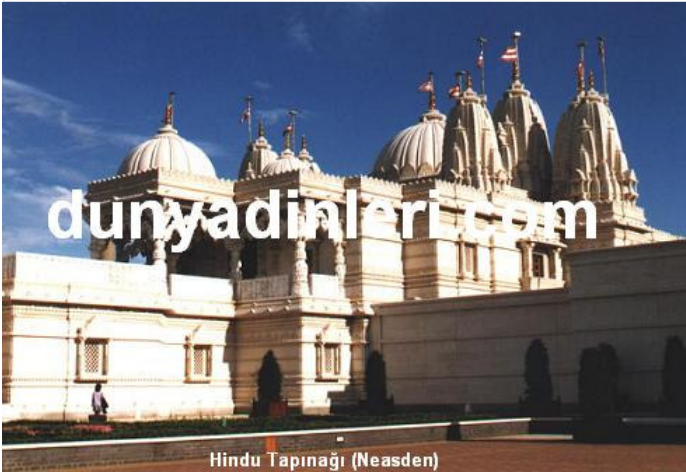
Hinduizm 'de Tanrı sayısı akıl almaz derecede çoktur. Tanrı Brahma 'nın dünyayı meydana getirdiğine inanılır. Tanrı Şiva ve Vişnu Brahma 'dan sonra gelir. (Rig-veda'da "Tanrı'nın/gerçekliğin tek olduğunu ama bilgiler tarafından farklı adlarla anıldığı" ayeti bulunmaktadır. Hindulara göre bütün bunlar tek olan Brahman'ın tezahürleridir) Hinduizmde saygı gösterilen bazı varlıklar Kaylasa, Himalaya Dağları, Ganj Yamuna Nehri (Hindu geleneklerine göre kutsal Ganj Nehri 'nin bir kolu olan Yamuna 'yı arındırmak için Hindu rahipleri gümüş maşrapalar içinde 850 litre süt dökmüşlerdir) vardır. Vedalar Dönemi 'nde önemli sayılan pek çok Tanrı bugün unutulmuş gibidir; onlara nadiren dua edilir. Bazı Hindu tanrıları ile yaptıkları işler ise şöyledir ;

- Güneş tanrısı Surya
- Ay tanrısı Soma
- Rüzgar tanrısı Vayu
- Su tanrısı Varun
- Yağmur tanrısı Indra
- Ateş tanrısı Agni
- Ölüler aleminin tanrısı Yama

Hinduizm 'in Tanrı anlayışı çeşitli mezhep ve ekollere göre değişik şekilde algılanmıştır. Bir kısım Hindu 'lar monoteisttirler. Bir Hindu doğumundan ölümüne kadar bütün hayatı boyunca belirli merasimleri yerine getirmekle mükelleftirler. Nitekim adaklarının yerini bulması için ziyaret, kalbin aydınlanması için, meditasyon şarttır. Vedalar Dönemi 'nde ölenlerin cesetleri kısmen gömülür, kısmen yakılırken, günümüzde ise Muktilerin(Hindu inancına göre reenkarnasyon döngüsünden kurtulmuş ermiş kişi) dışında bütün cesetler yakılmaktadır. Dullarında yakıldığı Hindistan 'da bu uygulama genel bir kaide halini almıştır. Bununla beraber günümüzde ara sıra da olsa dulların yakıldığına şahit olunmaktadır. İnançlarına göre bu dini merasimden sonra kadın gökyüzünde kocasıyla birleşmektedir.

⚠ Bu resim yeniden boyutlandırıldı. Resimin özgün boyutunu görmek için buraya tıklayın.

Kutsal Metinleri

Hinduizm mukaddes kitaplarının tamamını içine alan metinler Veda 'lardır. Sanskritçe yazılmış olan Veda 'lar 4 bölümden oluşur.

1 - Rigveda : Tanrıları tazim için yazılmış on kitaptan ibarettir. 1028 ilahiyi ihtiva eder. Veda 'ların en eskisi ve en önemlisidir. Dünya dinleri içinde en eski belge özelliğini taşımaktadır.

2 - Samaveda : Kurban esnasında söylenen ilahileri ihtiva eder. Bir çeşit melodiler Vedasıdır. Yüksek sesle okunur.

3 - Yajurveda : Bu da kurbanla ilgili formüllerden meydana gelmiştir. Bazı kesimleri nesir, bazı kesimleri manzum olmak üzere iki bölümden oluşmuştur. Bir özelliği de kurban esnasında mırıldanarak okunmasıdır.

4 - Atharvaveda : Kainat ve büyü ile ilgili dualardan ibaret olan Atharvaveda 'yı Brahman 'lar hayatın belirli pozisyonlarında okumak zorundadırlar.

Genellikle bütün Veda 'larda ilahi, niyaz, dua, hayat kaideleri, tılsım ve büyü ile ilgili konular iç içedir. Veda 'ların tabiat üstü güçlerle temas kurduğuna hakim kişilerin kalplerine doğduğuna da inanılır.

Genellikle Hinduizm 'in mukaddes metinleri sadece Veda 'lardan ibaret değildir. Brahma, Upanişad ve Aranyaka 'lar da Vedaların tamamlayıcısı niteliğindedirler. Upanişad 'lara göre kainat insan ruhlarının (Atman) dünya ruhu ile (Brahman) birleşmesinden meydana gelmiştir. Ebedi saadet, Atman- Brahman birleşmesiyle gerçekleşir. Upanişad 'lar Tanrı, kainat, ruh, ölümden sonraki hayat vb. konuları işlemiştir. Bu sayılan kutsal metinler dışında Muhabharata Destanı, 240.000 cümleden oluşmakta ve dünyanın en uzun destanı olma niteliğini korumaktadır.

Hinduizmde Kast Sistemi

Hinduizmde halkın ayrıldığı sınıflardan her birine Kast denir. Bir bakıma Kast aynı işle meşgul olan görev ve gelenekleriyle bir birine sınıksız bağlanan insanların meydana getirdiği birlik diye de tanımlanabilir. Kendi isteği doğrultusunda Kast seçemez, belli bir Kast 'ta dünyaya gelir. Bununla beraber sonradan Kast terk eden, Kast dışı sayılan gruplar da vardır. Bunlara dokunulmazlar denir. Kast sistemi Hinduizm inançlarından kaynaklanır. Belli başlı 4 Kast vardır:

- 1 - Brahmanlar (rahip ve alimler)
- 2 - Kşatriya (prenler ve askerler)
- 3 - Vaişya (tüccar, esnaf ve çiftçiler)
- 4 - Şudra (işçiler, sanatkarlar)

Bu Kast 'lar dışında, insanlığın en aşağı tabakası sayılan birde Parya sınıfı vardır. Kast içinde en önemli yeri işgal eden Brahman 'ların başlıca görevleri, kurban ayinlerini idare etmektir; kutsal metinleri (Veda) korumak, dini ayinleri icra etmek irsî haklarıdır.

Meslekler Kast 'lara ayrıldığı gibi, evlenmeler de ancak aynı Kast içinde cereyan edebilir. Yeme - içme, giyim - kuşam, nişan ve düğün merasimleri de her Kast için belli özellikler taşır.

Karma

Bir sebep-sonuç kanunu olan karma, insanın geçmişte yaptığı için gelecekte ayrıca görüleceği esasına dayanır. İnsan ektiğini biçer. Bugün ekilen yarın alınacaktır. İyiliklerin karşılığı iyilik, kötülüklerin karşılığı kötülük olacaktır.

Karma, her kararın doğru ve yanlış sonuçlarını tespit eden bir kavramdır. Karma 'da asıl olan mükafat beklemeden hareket etmektir. Böylece sonuç bekleme arzusu frenlenmiş olur. Karma 'ya göre ölüm yokluk değil bir halden diğerine geçiştir.

Reenkarnasyon

Ruhun bir bedenden ötekine geçtiği inancın adı olan reenkarnasyon, karma doktrine bağlı olarak doğmuştur. Reenkarnasyon inancına göre, bedenden ayrı olarak ruhun ölümden sonra devamlılığı, ruhun kendi derecesi içinde yüksek veya alçak bir şekilde meydana gelmektedir. Buna göre insan yaptıklarına uygun tarzda, insan, hayvan veya Tanrı olarak yeniden doğar. Ölümden sonraki hayatta mutlu olmak, hayatta iken doğru hareket etmeğe bağlıdır. Sonuç itibarıyla herkes yaptığından sorumlu tutulacaktır.

Reenkarnasyon inancına göre kişinin ölümden korkmasına gerek yoktur. İnsan devamlı olarak tekrar doğuşlarla isteklerine kavuşur. Reenkarnasyon inancına Yunan, Eski Mısır, bazı Hıristiyan Mezhepleri ve Tanrının Yolu Topluluğu gibi dinlerde de rastlanmaktadır.

Hulul (Enkarnasyon-Avatar-)

Arapça bir kelime olan hulul Tanrı Vişnu 'nun insan şeklinde kendini göstermesi anlamına gelir. Hinduizme göre Tanrı her döneminde çeşitli şahsiyetlere bürünerek kendini göstermiş, kötülüğü yok ederek, insanların ihtiyacı olan kanunları bildirmiştir. Böylece tanrısal mesajlar sonsuza kadar devam edecektir.

İbadet ve Ayinler

Hinduizmde ayin ve ibadetler 3 temele dayanır. Bunlar ;

Güzel ameller

Bilgi sahibi olmak

Tanrı ile beraber olmak

Bu gayelere ulaşmak için sırayla şu hususlar yerine getirilmelidir.

Ölenler için kurbanlar kesmek

Güneşe saygı göstermek

Doğumda ve ölümden ibadet etmek (düzenlemek)

Mukaddes metinleri devamlı okumak

Hakikat bilgisini elde etmeye çalışmak

Her an Tanrı 'nın varlığını düşünerek O 'na kullukta bulunmak

Hinduizmde ayin esnasında bir takım kutsal sözler telaffuz edilir Om en etkili kelimedir. Hemen her yerde ibadet etmek mümkündür. Tapınaklar olmak la beraber ibadet ve ayinler ferdlilik tercih edilir. Tanrı her yerde yapılan ibadeti gördüğü için, ibadetin belirli bir şekli ve düzeni yoktur. İbadetin ortak sembolü kabul edilen Om, her ibadet ve yemekten önce,Veda 'ları okumaya ve her tür işe başlarken söylenir. İlk ibadete sabah şafaktan önce başlanır;doğuya doğru dönülerek oturulur. Evlerde de genellikle tapınılan puta ayrılmış bir oda bulunur.

İnekler ,tüm kainatın anası olan Devi'nin yani Tanrıça'nın sembolü sayıldığı için,inek ve öküzler caddelerde,alış veri merkezlerinde veya diledikleri her yerde serbestçe dolaşılabilir. Etinin yenilmesi yasaktır.(Hinduizmde inek Tanrı değildir ona tapılmaz)

Tapınaklarda yapılan ibadet evdeki ibadetten biraz farklıdır. İbadete boru çalınarak başlanır. Her köyde tapınak vardır. Büyük mabetlerin hemen yakınında kutsal yıkanmayı sağlayan havuzlar bulunur.

Hinduların günlük vacip ibadetleri ise ; 1-Japa=zikir çekmek,2-Puja=Tanrı'ya saygı sunmak

Mabetlerdeki yıllık ayinler dışında ilkbahar , sonbahar ve yeni yılda özel şenlikler yapılır. Bazı mezheplerde kabile başkanlarına bir nevi kutsallık vererek onlara saygı gösterildiği,ölmüş kahraman ve azizlere de yardım için dua edildiği görülmektedir. Kurban, Hinduizmde çok önemli bir yer tutar ve dini hayatın eksenini teşkil eder. Tanrıların kudretlerini kurban sayesinde gösterdikleri inancı tartışılmaz. Bu insanlar ancak kurban sayesinde tanrılarla ilgi kurabilirler. Tanrılara sunulan her şey kurban edilir.

Hindü Saddhu

Ölü Yakma Töreni

Kutsal sayılan 7 ziyaret yeri vardır. Hinduların hayatında önemli rol oynayan bu kutsal yerlere ziyaret ve Hac seferlerinin en bilineni Benares 'e (Bu şehrin ismi değiştirilmiş ve eski kutsal ismi Varanasi olmuştur) yapılan ziyarettir.

Hinduların bunların dışındaki günlük olmayan ibadetleri ise ;homa=ateş ayini,yajna=büyük kurban töreni,vrata=kutsal günlerde oruç tutmak, yatra=hacca gitmek, seva=karşılıksız hizmet etmek tir.

Günümüzde Hinduizm

Günümüzde Hindistan, Seylan, Pakistan, Nepal ve Hint Yarımadasında ki diğer bölgeler de yoğun taraftara sahip olan Hinduizm mensuplarına dünyanın bir çok ülkesinde de rastlanmaktadır. Hindistan 'da Müslüman ve Sıkh Dini mensupları ile zaman zaman şiddetli çatışmalara girmektedirler. 800.000.000 'un üzerinde inananı bulunan Hinduizm günümüz dünyasında (özellikle Hindistan 'da) insanların

[oguzgolcik](#) OR

Profesör

Üyelik tarihi: **Jan 2008**

Nereden: **istanbul**

İletiler: **5.209**

Blog Başlıkları: **5**

Ettiği Teşekkür: **7.626**

4.113 tane iletisine 10.247 kere teşekkür edilmiş

ÖM Gönder

Cevap: Dünya Dinleri

MUSEVİLİK

Musevilik, kurucusu Musa'ya izafette bu adı almıştır. Yahudi, İbrani, ve İsrail terimleriyle de Musevilik kastedilir. Musevilik'in tek tanrıcılığına saf bir şekli olduğu söylenmekle beraber O, yalnız başına ne bir mezhep ne bir ırk, ne de modern bir millettir. Yahudiler dünyanın en eski tarihî, dinî cemaatini meydana getirmişlerdir. Dinler Tarihi'nde özel bir yeri bulunan Yahudilik, kutsal kitaplarında Ahd'e geniş yer ayırmasından dolayı bir Ahid dini olarak da telâkki edilmektedir.

Babil Sürgünü'nden sonra millî din haline getirilen Yahudilik, bir ırka tahsis edilmek suretiyle ilâhî dinlerden ayrı bir konumda ele alınmıştır. O'nu millî dinlerden ayıran bir başka özellik de, tek tanrı, vahiy, kutsal kitap ve peygamberlere inanç sistemi içinde değişik konumlarda da olsa yer almış bulunmasıdır. Gerçekte Dinler Tarihcileri Yahudilik'in bir millet, bir ırk veya bir din olup olmadığı konusunda görüş birliğine varmış değillerdir. Tevrat'a dayanarak kendilerini dünya milletleri arasından seçilmiş kavim olarak gören Yahudiler, Allah'ın Sina'da bu kavmi muhatap aldığı, Tevrat'ı Musa'nın şahsında onlara gönderdiğini iddia ederler.

Tahrip edilmeden önce Ahid Sandığı'nın da içinde bulunduğu Kudüs'teki Mabet, Yahudilik'in odak noktasını teşkil etmektedir. Yahudilik'in sembolleri arasında en önemli yeri Yedi Kollu Şamdan ile Altı Köşeli Yıldız işgal eder.

Sami olmayan dinlerden farklı olarak Musevilik, vahiyle gelmiş bir dindir. Musevilik, yalnız kendi ailesinin dinleri olan Hristiyanlık ve Müslümanlık'tan değil, vahye dayanmayan doğu dinlerinden, yani Ari ve Moğol dinlerinden daha eskidir. Takriben İsa'dan sekiz asır önce kurulmuştur.(1) Yahudiler daha çok, bugünkü İsrail'den ayrı olarak Avrupa ve Amerika'ya dağılmışlardır. (2) Çok eskiden beri Filistin'de yaşamış olan Yahudiler, Babil, Asur, Fenike ve Araplar gibi Sami ırktan gelirler. Yahudiler göçebe iken "Habiri" diye anılırlardı. İsrâiloğulları en parlak devirlerini Kralları Süleyman zamanında yaşamışlardır.

İnanç ve İbadet Sistemi

Yahudilik'te en önemli iman esasını, Allah'ın varlığına ve birliğine olan inanç teşkil eder.(3) O'nun birliği, yaratılmamışlığı, evvelinin ve sonunun bulunmayışı, her şeyi bilişi, bütün varlıkların Yaratan'ı oluşu vb.gibi Allah inancı vardır.

Daha çok günlük hayat ve ibadetlerde belirginleşen Yahudi inancını detaylı olarak Tanah'da bulmak mümkün değildir. Onlar için önemli olan Tevrat'ta bildirilen şeriatın yaşamasıdır. İnançlarına göre Tanrı'nın en sevgili milleti Yahudilerdir. Bunun en büyük delili, Tanrı'nın

İsrailoğulları ile Musa'nın şahsında Sina'daki ahitleşmesidir. İnançlarına göre Tanrı, insanlığı aydınlatmak ve mutlu kılmak için İsrailoğulları'nı seçmiş, "nebi"lerini görevlendirmiştir. Bu konuda Musa'nın önemli bir yeri vardır. Çünkü Tevrat'ın verilmiştir. Tanrı, evreni devamlı olarak idare etmektedir. O'nun gücünün yetmeyeceği hiçbir iş yoktur. Mesih'le kurulacak Tanrı'nın evrensel devletinde bütün haksızlıklar ve zulümler ortadan kalkacaktır. Bu inanç Yahudilerin ümit kaynağı olmuştur.

Yahudilik'te ahiret inancı tarihi bir gelişme izlemiştir. Tevrat'ın bazı hükümlerinde ahiret inancına dair işaretler bulunmaktadır. (4) Bazı Dinler Tarihçilerine göre, yeniden dirilme ile ilgili metinler günümüze kadar ulaşmadığı için Yahudiler bu tür inançları İnan'dan almışlardır.

Eski Yahudilik'te iyi, kötü, ölen bütün insanlar "Şoel" adı verilen bir yere gidecekler, orada kederli bir şekilde varlıklarını sürdürecekteler, ruhları da mezarda kalacaktır. Yahudilik'te ahiret inancı konusunda, daha sonraki dönemlerde birtakım gelişmeler olmuş, yeniden dirilme, ebedî hayat, yargılanma, cennet, cehennem vb. inançlar ortaya çıkmıştır.(5) Yahudilik'teki cennet, cehennem, hüküm günü vb. ilgili emirleri Talmud açıklamıştır. Yahudilerin, Müslümanlık ve Hristiyanlık'ta olduğu gibi belli başlı iman esaslarına kavuşmaları filozof Rabbi Moşe ben Maymon (Maymonides (1135-1204)'le mümkün olabilmıştır. O'nun meydana getirdiği günümüze ulaşan inanç sistemi şudur;

- 1-Allah var olan her şeyi yaratmıştır.
- 2-Allah birdir.
- 3- Allah'ın bedeni yoktur, tasvir edilemez.
- 4- Allah'ın başlangıcı ve sonu yoktur
- 5- Yalnız Allah'a dua etmeliyiz.
- 6- Peygamberlerin bütün sözleri doğrudur.
- 7- Musa, bütün peygamberlerin en büyüğüdür.
- 8- Elimizdeki Tora, Allah tarafından Musa'ya verilen ve günümüze kadar değiştirilmeden gelen kitabın aynıdır.
- 9- Dinimiz ilâhî bir dindir.
- 10- Allah, insanların bütün hareket ve düşüncelerini bilir.
- 11- Allah, emirlerine uyanları mükâfatlandırır, uymayanları cezalandırır
- 12- Allah Mesih'i gönderecektir.
- 13- Ruhum ölümsüzdür. Allah dilediğinde ölümleri dirilecektir.

Yahudiler ibadetlerini "sinagog"larda (Bet ha Kneset) yaparlar (6) Sinagoglarda rulo halinde el yazması Tevrat'larının saklandığı, Aron ha-Kodes denilen, Kudüs'e yönelik kutsal bir bölme vardır. Sinagoglarda Yedi Kollu Şamdan (Menora) da bulunur. Bundan ayrı olarak Kral Davud'un mührü kabul edilen iki üçgenden meydana gelmiş Magen David denilen altı köşeli bir yıldız da vardır.

Yahudiler sinagoglarda Tevrat'tan bazı parçaları sesli bir şekilde okurlar. Tevrat'larının boğçalardan çıkarılarak haham tarafından okunması, ibadetin en önemli anıdır. Yahudiler sinagog dışında evlerde de ibadet ederler. Nitekim evlerde giriş kapısının arkasında "Mezuz" denilen, rulo haline getirilmiş Tevrat'larının yazılı olduğu mahfazalar asılıdır. Eve giriş çıkışta Yahudiler bu mahfazaya dokunarak parmaklarını öperler. İbadet, Kudüs'e yönelerek yapılır. Başa takke, sırta cüppe alınır. Kadınlar ibadete katılamaz, ancak başları örtülü olarak ibadeti seyredebilirler.

Yahudi dininin esasını ilâhiler teşkil eder. İbadet esnasında okudukları bazı klişeleşmiş dua ve ilâhiler vardır. (7) Dua, dindar Yahudinin hayatında önemli bir yer işgal eder. Yahudilikte ibadet günlük ve haftalık olmak üzere ikiye ayrılır. Günlük ibadet sabah, öğle ve akşam yapılır. Haftalık ibadet ise Cumartesi (Sabbat, yevmu's-sebt) günü havra (sinagog)'da icra edilir.

Yahudiler sabah ayininde bir dua atkısı (Tallit) alırlar. Sabah ayininde, sol pazu ile alna birer dua kayışı bağlanılır. Dualar ayakta, oturarak vücudu sallayarak ve secdeye kapanmak suretiyle okunur. Geleneklerine bağlı Yahudiler bu esnada özel bir elbisede giyerler. Toplu dualar 13 yaşına girmiş en az 10 kişinin iştirakiyle yapılır.

Cumartesi ibadeti, cuma akşamı güneşin batmasıyla başlar, cumartesi akşamı sona erer. Bu ibadet sinagogta yapılır. Bu maksatla cumartesi günü ateş yakmak, çalışmak, taşıt kullanmak vb. yasaktır. (8)

Musevilik'te Yahve ve Elohim adında iki Tanrı'nın varlığından söz edilmekle beraber ağırlık Yahve'dedir (9) Bu bakımdan menşesinde İsrail

Dini, tek Allah'a inanmaya değil, tek Allah'a ibadet etmeye dayanıyordu. Yehova Musevilerinin millî ve hâkim bir Tanrısı'dır. İnsan da O'nun kulu durumundadır. İnançlarına göre Yehova sadece İsrâiloğulları'na şefaet eden, kıskanç bir Tanrı'dır. İsrâiloğulları yabancı bir ülkede de O'nun tarafından korunacaktır. O, İbrahim, İshak ve Yakub'un Tanrısı'dır.

Yahudi Mezhepleri

Öncelikle Yahudi mezheplerini üç ana-grupta incelemek mümkündür:

- 1- Makkabiler devrinde (M.Ö. II. yüzyıl) mevcut olan Hristiyanlık öncesi mezhepler,
- 2- İslâm'dan sonraki Yahudi Mezhepleri,
- 3- Günümüz Yahudi mezhepleri.

Hristiyanlık öncesi dönemde başlıca üç mezhep vardır :

- 1-Ferisiler,
- 2-Sadukiler,
- 3- Esseniler.

İslâm'dan sonraki Yahudi mezhepleri de üçtür: 1- İshakiyye, 2- Yudganiyye, 3- Karaim.

Bu bölümde diğer mezheplerden çok, günümüz Yahudi mezhepleri hakkında kısa bilgiler verilecektir. Halen yaşamakta olan Yahudi mezhepleri şunlardır:

- 1- Muhafazakâr Yahudiler,
- 2- Ortadoks Yahudiler,
- 3- Reformist Yahudiler.
- 4-Yeniden Yapılanmacılar

Günümüz Mezhepleri

Muhafazakar Yahudilik

XIX. yüzyılın ortalarında, Alman Yahudileri arasında ortaya çıkan muhafazakâr Yahudiliğin temsilcileri Isaac Bermays (1791-1849) ile Zacharia Franklen (1801-1871)'dir. Sonraki dönemlerde Amerika'da da sempatzan bulmuş olan bu mezhep geleneklerine bağlı lâikleşmeye karşıdır

Ortodoks Musevilik

Kudüs'teki Mabe'd'in yıkılışından günümüze kadar gelen resmî Yahudi inanç ve geleneklerini temsil eden Ortodoks Yahudilik, halen mensubu en fazla olan mezheptir. Bugün İsrail Cumhuriyeti'nde de bu mezhep taraftarları hâkimdir. Musa Kanunları'na sıkı bir şekilde bağlı olan Ortodoks Yahudiler sebt (cumartesi) günü hiçbir iş yapmamakla da diğer mezheplerden ayrılırlar.

Reformist Yahudilik

Daha çok Avrupa'daki Yahudilerce tanınmış bir filozof olan Moses Mendelssohn (1727-1786)'un başlattığı Reformist Yahudilik hareketi, Musevilik'le çağdaş modern anlayışı birleştirmeyi gaye edinmiştir. Böylece bu mezhebe mensup Yahudiler, hem geleneklerine bağlı yaşayabilecek, hem de modern çağa ayak uydurabileceklerdir. Bu hareketin başlamasının bir başka sebebi de Almanya'daki Yahudilerin dini uygulamayı, genel kültür için bir engel olarak görmeleridir. Böylece onlardan bir kısmı Hıristiyanlaşmış, bir kısmı da geleneklerini değiştirmiştir.

Din ile dünya işlerini birbirinden ayırma düşünce ve gayreti de ilk defa bu mezhep mensuplarından gelmiştir. Reformist Yahudiler dinde modernleşmeden yanadırlar. Bunu sağlamak için, ibadetin bazı şekillerini değiştirerek, kadın-erkek ayırımına son vermişler, cumartesi çalışma yasağını kaldırarak sinagog ayinlerini azaltmışlar, müziğe çok az yer vererek kadınlarla erkekleri bir arada oturmaya zorlamışlardır. Bir adım daha atarak katı perhiz kaidelerini kaldırmışlar, şifahi Talmud geleneğini inkâr etmişlerdir.

Yeniden Yapılanmacılar (Reconstructionist)

Bu sayılan üç mezhep dışında, Mordecai Keptan'ın kurduğu Reconstructionist (Yeniden Yapılanmacı) adında bir başka mezhep daha vardır. Bunlar daha önceleri muhafazakâr Yahudilik içinde yer almışlardır. Zamanla Keptan'ın fikirleri diğer Yahudi mezheplerini etkilemiştir.

Hareketin kurucusuna göre Yahudiler de diğer milletler gibi bir millettir. "Seçilmişlik" özelliği yoktur. Tanrı Yahudileri değil, Yahudiler Tanrı'yı seçmişlerdir. Bunlar yeniden dirilmeyi ve ahireti reddederler. TevratTanrı vahyi değildir. İsrâiloğulları'nın tarih boyunca meydana getirdikleri bir eserdir. Mesihçilik diye bir kavram yoktur. Sinagoglarda kadın-erkek yan yana ibadet edebilir. Yeniden Yapılanmacı'lara göre kadınlar da haham olabilir.

Mukaddes Kitapları

Yahudilerin mukaddes kitapları iki ana başlık altında incelenebilir:

- 1- Tanah,
- 2-Talmud,

Hristiyanların Eski Ahit adını verdikleri Tanah da üç bölümden oluşur:

- 1-Tora, (Tevrat) 2- Neviim, 3- Ketuvim.

Çoğu zaman Yahudilerin mukaddes kitabının tamamı "Tora" kelimesiyle ifade edilir. İbranice bir kelime olan Tora, Arapça Tevrat'ın karşılığıdır.

Tevrat"Kanun, şeriat, emir, ders, önder" vb. manalara gelir. Beş bölümden oluşan Tevrat, Allah'ın 7704 kelimeyle Musa'ya verdiği dinî esasları ihtiva eden kitap olarak kabul edilir. Tevratmetninin orjinal dili İbrancadır. Bir bakıma "Şeriat" diye de nitelendirilen Tevrat'ı meydana getiren kitapların sayısı, Yahudilerce 24, Hıristiyanlarca 39'dur. Kitapların tertibi konusunda da her iki toplum farklı görüşlere sahiptir.

Tevrattakriben bin yıl içerisinde meydana gelmiştir. Ancak kitabın sınırlandırılması M.S. 90 yılında toplanan Yemnia Konsili'nde yapılmış ve bugünkü yazılar seçilerek tesbit edilmiştir. Eski Ahit yanında hahamların nesilden nesile naklettikleri rivayetler mecmuasına Talmud denir. M.S. 150 yıllarında Yudas adında bir haham, kendilerine kadar rivayette gelen haberlerin, kaybolmasından korkarak onları Mişna'da toplamıştır. "Tekrar edilen şeriat" anlamına gelen Mişna, Tevrat'ın tekrarı, şeriatın izahı ve tefsiri sayılır. Mişna'nın anlaşılmasını kolaylaştırmak üzere O'na Yahudi alimlerince haşeyeler ve şerhler yazılmıştır Bunlara Gemara denir. İşte Talmud (10) da Mişna ve Gemara adı verilen eserlerin toplamından teşekkül etmiştir. (11)

Yahudi Kutsal Kitabı konusuna son vermeden Kabala'dan da söz etmeliyiz. Kabala, İbranice "gelenek görenek" anlamına gelir. Yahudilerin harfçilik ve sayıcılıkta karışık tasavvufî kâinat öğretisidir. Daha açık bir ifade ile Kabala, Kutsal Kitap metinleri ile sözlü gelenekler üzerine yapılan her tür yorumların genel bir adıdır. Zannedildiği gibi bir kitap veya kitaplar toplamı olmayan Kabala'yı "Kâinatın görünür kargaşasını açıklamaya ve zıtlıklarını kolay anlaşılır bir kalıp haline getirmeğe uğraşan bir doktrin" diye tanımlamak mümkündür.

İkinci Tapınak Dönemi'nin sonuna (I. yüzyıl) kadar uzanan Kabala, tam anlamıyla Yahudi gizeminin ortaya çıktığı tarih olan XIII. yüzyıldan başlayarak özel bir öğreti biçiminde gelişmiştir. (12) Bazı Dinler Tarihçilerine göre Kabala'nın kökenleri eski gelenekte (Talmud dönemi) aranmalıdır. Kabala'nın öğretisi ve uygulamaları ancak bir kılavuzun denetim ve önderliğinde mümkündür. Kabala temelde her zaman sözlü geleneğe dayanmıştır. Allah'ın Musa ve Adem'e indirdiği yazılı olmayan vahyin gizli bilgisini taşıdığı iddiası bakımından da Kabala, geleneklerle özdeşleşmiştir. (13)

Kabala XV. yüzyıl Avrupa'sında son derece yaygınlaşmıştır. Kabala'nın genel doktrinini, kâinatın bir bütün olduğu, belli bir nizamla göre hareket ettiği, kâinata görülen her şeyin Tanrı'nın bir parçası olduğu, insanın da, kâinatın ve dolayısıyla Tanrı'nın bir parçası olmak açısından küçük kâinat sayılması gerektiği vb. özetlemek mümkündür.

dunyadinleri.com

Günümüzde Musevilik

Tüm dünyada sayıları 22.000.000 olmasına rağmen Yahudiler; bir çok ülkede oluşturdukları güçlü lobileri ile dünya ülkelerinin yönetimlerinde ve dünya ekonomisinde büyük söz sahibidirler.

1948' e kadar dünyada dağınık olarak yaşayan Yahudiler Filistin'de İsrail Devleti'nin kurulmasıyla kendilerine ait bir devlete aynı zamanda bir toplanma merkezine sahip olmuşlardır. 1933 – 1945 yıllarında Alman Nazileri tarafından soykırıma uğrayan Museviler, bugün Filistinlilere karşı soykırım uygulamakla suçlanmaktadırlar. İsrail Devleti'nin Arap ülkeleriyle girdiği savaşlardan doğan sıkıntılar ve günümüzde Filistinlilerin bağımsızlık hareketleri Yahudilerin çözilemeyen sorunlarının başında gelmektedir.

Musevilerin en yoğun yaşadığı ülke İsrail'dir (Ülke nüfusunun %84'ü). İsrail'i ikinci sırada A.B.D izlemektedir (%3,4). Yahudiler bu iki ülkenin dışında Etiyopya, Almanya, Avustralya, Kanada, Brezilya, Meksika başta olmak üzere içlerinde Türkiye'nin de bulunduğu dünya nın bir çok ülkesine dağılmış vaziyette yaşamaktadırlar.

Oğuz Gölcük Yazıları

Alıntı Yap

22.03.09, 12:00

#16

oguzgolcuk

Profesör

Üyelik tarihi: Jan 2008

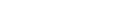
Nereden: istanbul

İletiler: 5.209

Blog Başlıkları: 5

Ettiği Teşekkür: 7.626

4.113 tane iletisine 10.247 kere teşekkür edilmiş

ÖM Gönder

Cevap: Dünya Dinleri

BAHAİLİK

Bahai Dini: 1800'lerde İran'da Mehdi inancının uzantısı olarak doğan Babilğin Bağımsız Dine dönüşmüş biçimi. Tüm dünyada inananları olan evrensel bir dindir. Bahai Tarihi, 1844'te Bab'ın (Seyyid Ali Muhammed) yeni bir çağın gelmekte olduğunu ve yeni bir Peygamber'in geleceğini ilan etmesiyle başlar. Bahailiğin kurucusu ve peygamberi, lakabı Bahauallah olan Mirza Hüseyin Ali'dir 21 Nisan 1863'te yeni dini ve yeni prensipleri Bağdat'ta sürgünde iken ilan etti.

Prensipleri

İnsanlık alemi tek bir ailedir

İrk, din, dil, cinsiyet gibi tüm önyargılar kaldırılmalıdır

Tüm dinlerin temeli birdir (şimdilik son din İslam ya da Bahailik değildir, gelecekte de dinler gelecektir)

Din bilim ve akıl ile uyum içinde olmalıdır

Kadın ve erkek eşittir

Genel barış için çalışılmalıdır

Evrensel eğitim hedeflenmelidir

serbest düşünce ile gerçek araştırılmalıdır

Aşırı zenginlik ve yoksulluk kaldırılmalıdır.

Bahai Dininde tek evlilik (monogami) esastır, kadınlar türban takmak zorunda değillerdir. Tüm dünya ülkelerinde değişik ırksal ve dinsel kökenden gelme (İslam, Hıristiyan, Yahudi, Zerdüştî, Hindu vs) Bahailer vardır. Bahai Dinine göre tüm dinlerin kaynağı ve amacı ortaktır ve birbirine aykırı değildirler. Düşmanlık aracı haline gelmeleri tarihte insanların dinleri güç elde etme amaçlarına alet etmelerinden kaynaklanmıştır. Buna göre Bahailikte "eğer din sevgi ve birliğe değil, düşmanlık ve ayrılığa neden oluyorsa dinsizlik daha iyidir". Daha önceki dinlerde olduğu gibi bundan sonra da insanlara ahlaki ve ruhani eğitim sağlamak amacıyla başka peygamberler geleceğine inanılır.

Tarihi Bilgiler

Yeni Delhi'de Bahai Mabedi Seyyid Ali Muhammed (Bab) (Bab, Arapça'da kapı demektir), kendisinin tüm Müslüman aleminin beklediği kişi olan "Kaim", "Mehdi" olduğunu 23 Mayıs 1844'te ilan etti. Binlerce kişi Bab'a inanarak "Babi" oldu. Bu gelişmeler ve onun eski dini yapıya göre çok yenilikçi ve radikal fikirleri ortaya koyması İran'da işkencelere ve baskılara yol açtı. Bab, 1850'de Tebriz şehrinde kurşuna dizildi. Birçok Babi ise yine İran'da değişik feci işkence yöntemleri ile öldürüldü. Bab'ın ölümünden sonra "Babi"lere Mirza Hüseyin Ali (Bahauallah) liderlik etti. Bahauallah ve beraberindekiler İran Kaçar yönetiminin baskısıyla, Osmanlı İmparatorluğu ile yapılan görüşmeler sonunda Bağdat'a sürgün edildi. Bahauallah 1863'te burada, Bab'ın gelişini müjdelediği kişinin kendisi olduğunu ve insanlık tarihinde bütün önceki dinlerin gelmesini vaad ettiği "dünyanın bir vatan gibi olacağı, insanların artık savaş yapmayı öğrenmeyecekleri" Mehdi çağının gelmiş olduğunu ilan ederek Bahai Dini'nin yeni prensiplerini açıkladı. Bahauallah'ın hayatının 40 yılı Osmanlı İmparatorluğu topraklarında geçti. 12 Aralık 1863'te vardığı Edirne'de bu tarihten itibaren 5 yıla yakın yaşadı.

Mirza Hüseyin Ali (Bahauallah) 'nin vefatından sonra büyük oğlu Abdülbaba (1844-1957) öğretinin liderliğini yapmış, Abdülbaba 'nın vefatından sonra ise büyük torunu Şevki Efendi Bahai misyonunun liderliğine getirilmiştir.

Bahai Dünya Merkezi İsrail'in Hayfa şehrinde yer almaktadır. 1868'ten itibaren Bahauallah ve ailesinin ve beraberindeki inananlarının o tarihte Osmanlı toprağı olan Akka Kalesine (bugün İsrail'de Akdeniz kıyısında) sürgün edilmesi ve orada vefatına kadar yaşamaya devam etmesi sonrasında Akka'nın hemen yanındaki Hayfa şehri, Bahai Dünya Merkezi'nin yeri oldu. Bahailik Birleşmiş Milletler'de temsil edilmekte ve dünyadaki gayrisiyasi alanlarda sosyoekonomik projelere katkıda bulunmak için çalışmaktadır.

Kutsal Yazılar ve İbadet

Kutsal Kitaplar

Temel yasaları ve dinin şer'i hükümlerini içeren Kutsal kitap olan Kitab-ı Akdes (En Kutsal Kitap), İkan Kitabı [Kitab-ı İkan-Tevrat, İncil ve Kur'an'daki bazı ayetlerin açıklamasını ve bazı ilahiyat konularını içeren bir kitap. İkan, Arapça'da kesin bilgi demektir (ikan, yakîn, yakînen vb.)], Saklı Sözler (Kelimat-ı Mekkune), Kur'dun Oğlu Risalesi gibi kitaplardır. Bahailer, tüm dinlerin Kutsal Kitaplarının (Tevrat, İncil, Kur'an, Baghavad Gita ve diğerleri) tek bir sistemin parçaları ve insanlığın ortak dinsel mirası olduğuna, kutsallıklarını yitirmediklerine inanırlar.

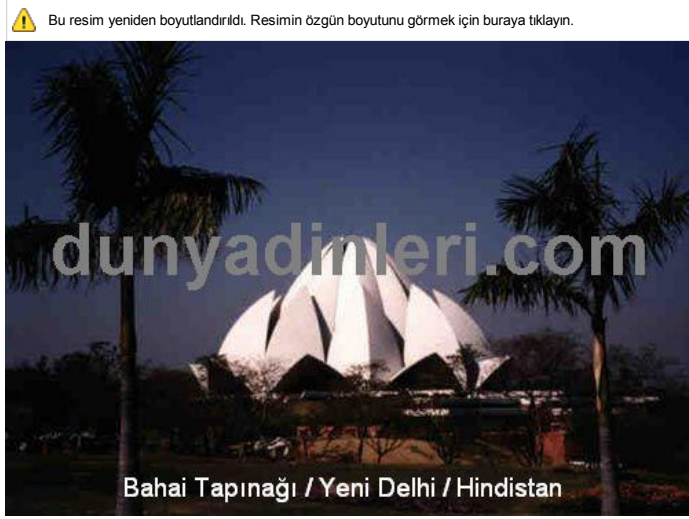
Kitab-ı Akdes, Bahailik'in en önemli kutsal kitabı. Dinin kurucusu Bahauallah tarafından kaleme alınmıştır. Arapça el-Kitab el-Akdes adıyla, Arapça yazılmıştır. Yine de çoğunlukla Farsça ismi olan Kitab-ı Akdes kullanılır. Bazen sadece "Akdes" olarak da anılır. Akdes kelimesinin anlamı "en kutsal, en mübarek"tir.

Her ne kadar kitabın bir kısmının daha erkenden yazılmış olduğuna dair bazı deliller olsa da, genel kanı kitabın 1873 yılı civarında tamamlanmış olduğudur.

Kitab-ı İkan, yani İkan kitabı Bahai inancının kutsal kitaplarındandır.

Kitap 1862'de Bahailik'in kurucusu olan Bahauallah tarafından kaleme alınmıştır. Bir kısmı Farsça bir kısmı ise Arapça yazılmıştır.

Bahauallah o sıralarda Osmanlı Devleti'ne bağlı olan Bağdat'ta sürgündedir. Bahai inancına göre Bahauallah vahyi ilk kez Siyah Çal'da, Kitab-ı İkan'ın yazılmasından yaklaşık on yıl önce almış fakat vahiy aldığını ve misyonunu açıkca ilan etmemiştir. Kitabın 2 gün ve gece içinde yazılmıştır. Bahauallah'ın, böylece de Bahailik'in, başlıca teolojik eseridir. Farsça Beyan'ın tamamlanışı olarak da tanımlanmıştır.

İbadet

Başlangıçta İslam dininin bir mezhebini andıran Bahailik zamanla bağımsız bir din halini almıştır. Bahailik 'te Yahudilik ve Hıristiyanlıktan alınan esaslarda vardır. Bahailik, Allah 'a, kitaplarına, peygamberlerine, kıyamete ve Baha 'ya imanı emreder. Bahailik için insan yaşamının amacı Tanrıyı tanımak O 'na tapmak ve sürekli ilerleyen uygarlığı desteklemektir. Bahailik alemin birliğini sağlama ve dünya barışının temelleri oluşturma gayreti içerisindedir. Bahailik öğretilerinin en başında ;

- Bağınazlıklardan vazgeçilmesi
- Kadın erkek eşitliği
- Zorunlu eğitim
- Uluslar arası ortak bir dilin gerekliliği
- Aşırı zenginlik ve fakirliğin ortadan kaldırılmasının sağlanması gibi öğretiler Bahai dinin temel öğretileri arasında sayılmaktadır.

Bahailik 'te namaz ve oruç gibi ilahi yasaların yanında insansı yasalarda bulunmaktadır. Bahailik aile kurumuna önem verir ve tek eşli evliliği emreder ve kendilerince zorunlu durumlar dışında birden fazla kadınla evlenemezler. Cenaze namazı dışında toplu namaz kılmazlar. Alkol kullanımı kesinlikle yasaktır. Bahailer herhangi bir siyasi ve politik düşünceyi savunmaz veya tavır almazlar. Yaşadıkları toplumun siyasi ve geleneksel kurallarını yorumlamaksızın kabul ederler.

Bahailer 21 mart gününü başlayan her biri 19 gün süren 19 aydan oluşan Bahai Takvimini kullanırlar. Bahai Takvimine göre Bahailerin 9 kutsal günleri vardır ve son ay oruç tutarlar.. Günde üç vakit özel namaz kılarlar. Namaz kılarken İslam 'dan ayrılan önceleri mezhep sonra ayrı bir din hüviyetine dönüşen inanç sistemi olmalarına karşın Kabe 'yi kible olarak kabul etmezler. Bahauallah 'ın oturduğu evin bulunduğu yeri kible sayarlar.

Bahai Din'inde Dünya Barışı, Dünya Görüşleri

Dünya barışı sadece mümkün olmakla kalmayıp aynı zamanda kaçınılmazdır. Barışa, insanların eski davranış kalıplarına inatla sarılması sebep olacağı aklı hayale sığmaz dehşeteki olaylardan sonra mı ulaşılacak, yoksa şimdi müşaverelele belirecek iradenin tasarrufu ile mi kucak açılacak; bu, tüm dünya sakinlerinin önündeki bir seçimdir.

Dünyanın tek bir ülke olması, insanlığın vatani olarak yeniden örgütlenmesi ve yönetimi için ilk temel şart, insanlığın birliğini kabul

etmektedir. Dünya barışını kurma çabalarının başarısı için bu ruhani prensibin evrensel ölçüde kabulü gereklidir. Bunun için, evrensel olarak beyan edilmeli, okullarda öğretilmeli ve sosyal yapıda içerdiği organik değişikliğe hazırlık olarak her millete devamlı olarak ifade edilmelidir.

En zararlı ve inatçı kötülüklerden biri olan ırkçılık barışın en büyük engellerinden biridir. Irkçılık uygulaması, bahanesi ne olursa olsun, insanlık onurunun en çirkin bir şekilde ihlalini teşkil eder." "Zengin ve yoksul arasında ölçsüz farklılık, şiddetli bir ıstırap kaynağı olarak dünyayı, hemen hemen savaşın eşğine getiren bir istikrarsızlık halinde tutmaktadır.

Makul ve meşru bir vatanseverlik dışında, dizginlenmemiş bir milliyetçiliğin yerini daha geniş temelli bir bağlılığın, tüm insanlık sevgisinin alması gerekir. Bahaullah şöyle demektedir: 'Dünya tek bir ülke ve insanlar onun vatandaşlarıdır.' Dünya vatandaşlığı kavramı, bilimin ilerlemesi sebebiyle dünyanın tek bir mahalleymiş gibi daralmasının ve milletlerin tartışmasız şekilde birbirine bağımlı olmasının doğrudan bir sonucudur. Dünya milletlerinin hepsini sevmek insanın kendi memleketini sevmesini dışlamaz.

Dinsel çatışmalar tarih boyunca sayısız savaşlara ve çarpışmalara neden olmuş, ilerlemeye büyük bir engel teşkil etmiş, her dinden veya dinsiz insanlar için gitgide menfur hale gelmiştir. Bütün dinlerin mensupları, bu çatışmanın ortaya çıkardığı temel sorunlara bakmaya ve açık seçik cevaplar aramaya razı olmalıdırlar.

Kadınların özgürlüğü, iki cins arasında tam eşitliğin sağlanması, barışın daha az kabul edilmekle beraber, en önemli ön şartlarından biridir. Ancak kadınlar insan girişiminin her alanında tam ortaklığa kabul edilirse, uluslararası barışın boy vereceği ahlaki ve psikolojik ortam oluşabilir.

Tüm din ve ırklar birdir: "Hiç şüphesiz hangi milletten, hangi ırk veya dinden olursa olsun, tüm insanlık ilhamını bir İlahi Kaynaktan almaktadır ve tek Tanrı'nın kuludur."

Diğer Dinler'e Göre Bahailik

Birçok kaynağa göre Bahai Dini, yeni dini akımlar arasında sayılmaktadır. Bazı görüşlere göre, 19.yüzyılda doğmuş, başlıca büyük dinler ve diğer inançları sentezlemeye çalışan hümanist ve barışçıl bir dinsel harekettir; bazılarına göre bir din sayılmamaktadır. Bahailiği bir din olarak kabul edenler arasında, tarihsel kökeni nedeniyle onu İbrahimî Dinler arasında sayanlar da vardır.

Başta 3 büyük Ortadoğu dini, yani İslam, Hıristiyanlık ve Yahudilik inananlarının Bahailik ile çatıştığı ve karşı olarak öne sürdüğü noktaların başında "son din, son peygamber inancı" sayılabilir. Çünkü bu üç dinin mensuplarında da, doğru yolda olma, bir daha başka peygamber gelmeyeceği inancı görülebilir. Örneğin Müslümanlık'taki son din kavramı gibi, Hıristiyanlık'ta İncil'de geçen "Alfa benim, Omega da Benim" -yani İlk benim, Son da benim- sözlerinden kaynaklanan sonluk inancı, Musevilik'te (Yahudilik) de temelini Kutsal Kitap Tevrat'tan alan, Tanrı'nın seçilmiş tek dini olma inancı vardır. Bahailiğe göre ise bu ifadelerin kastettiği şey, bu dinlerin peygamberlerinin aslında aynı dini ve aynı öğretileri diriltmekte olduğu; dolayısıyla dinlerin bu noktada birbiriyle çelişik olmadığıdır.

Bahailik, dünyada birçok ülkede resmi din olarak tanınmakla birlikte bazı yerlerde bu söz konusu değildir. Özellikle doğduğu ülke olan İran'da başlangıcından itibaren meydana gelen baskılar ve ölümler sonrasında, dünyanın birçok kıtasına Bahailerin göçü yaşandı. Bugüne kadar geçen 150 yıllık sürede bu göçler yüzbinlerle sayılabilecek kadardır. İran'daki Bahailer halen kamu hizmeti ve üniversite öğrenimi haklarından yoksun durumdadırlar.

Bahai Tapınakları

Chicago,Wilmette'deki Bahai MabetiBahai Tapınakları, her dinden kimsenin sessiz olmak koşuluyla bildikleri şekilde ibadet edebilecekleri mekanlardır. Şimdiye dek her kıtada bir tane olacak şekilde 7 adet tapınak inşa edilmiştir. Bu tapınakların ortak özeliği, bir kubbeleri ve 9 girişleri olmasıdır (dünyada 9 dinin varolduğuna dair Bahai inancını yansıtır).

İlki Aşkabat'ta 1908'de inşa edilmişti. 1938'e kadar hizmet veren bu tapınak Sovyet rejimi tarafından ibadete kapatıldı; 1962'de bir depremle yıkıldı. Bu ilk tapınak; hastane, okul, hostel gibi başka bir çok birimi içeren bir kompleks idi.

1953 yılında ABD'nin Illinois eyaletinde Chicago'nun kuzeyinde bir Bahai mabedi tamamlandı. (Bakınız: resim)

Daha sonra inşa edilen tapınaklar sırasıyla şu ülkelerdedir: Uganda(Kampala), Avustralya (Sidney yakınında), Almanya (Frankfurt'un dışında), Panama (Panama City yakınında), Batı Samoa (Apia), Hindistan (Yeni Delhi)

En yeni Bahai Tapınağı olan Hindistan, Yeni Delhi'deki tapınak, 1986'da tamamlandı. Pek çok mimari ödül aldı.

Osmanlı Reformcuları ve Bahailik

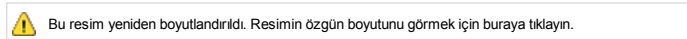
Osmanlılar/Tanzimat Devri

1789 Fransız Devrimi'nden sonra Hürriyetçilik (liberalizm) ve Milliyetçilik gibi bazı ideolojiler Osmanlı İmparatorluğu'na da ulaştı ve 19. yy.'a kadar Avrupa, Osmanlılar için önemli bir rol taşıyordu, ancak ondan sonra Batı'nın gelişmiş orduları, hızla gelişen teknoloji ve siyasi ve kültürel fikirleri gittikçe iktidarda olanların ve entelektüel grupların ilgisini çekmeğe başladı. Avrupa artık medeniyetsiz değildi lakin büyük bir tehdit ve aynı zamanda araştırmaya değer bir model olarak görülüyordu. Osmanlıların baştaki Batı'ya olan hayranı ve taklidi daha sonra Batılılaşmanın, kendi toplumunu yeniden tanımlamak ve düzenlemek kanaatına yol açtı.

1839-1876 senelerini "Tanzimat Devri" olarak tanıyoruz. Bu devirde Sultan II.Mahmud, I.Abdülmecid ve Sultan Abdülaziz iktidarlarında değişik alanda reformlar ilan edildi ve birkaç paşanın sayesinde gerçekleştirilmeğe çalışıldı. Reform Devrinin önemleri aşamaları, 1839'da Mustafa Reşid Paşa tarafından ilan edilen "Gülhane Hatt-ı Şerifi" ile başladı. Bu belge, sosyal haklar açısından herkese, hangi dine mensup olsa da, aynı hakları temin ediyordu. Gelecek 30 sene içinde bu ve daha sonraki belgelerin şartları yürürlüğe girecekti. Bu müddet esnasında, Mustafa Reşid Paşa başta olarak, Mehmed Emin Âli ve Keçecizade Mehmed Fuad Paşalar da önemli rol oynadılar. Âli ve Fuad Paşalar Bahai tarihinde iyi tanınan kişilerdir, çünkü Bahauallah onlara, Kendisini ve başka Bahailerini, durumlarını hiç araştırmadan sürgün ettikleri için, şiddetli kelimeler yönelmiştir.

Gülhane belgesinin ilanından hemen sonra reform çabaları, onlara karşı olanların çoğunluğu yüzünden durakladı, ama 1856'da Hatt-ı Hümayun veya İslahat Fermanı ilan edildi. Bu, birinci belgeyi tasdik ediyor ve yeni şartlar da koşuyordu, bilhassa Hıristiyanların haklarını vurguluyor, onlara sınırsız din hürriyeti ve sivil makamlar sağlıyordu. Âli ve Fuad Paşalar Tanzimat reformlarını ellerinden geldiği kadar gerçekleştirmeye çalıştırlarsa da etraflarındakilerden ve toplumdan gereken muvafakati bulamadıkları için reformlar gene yavaş yürütülüyordu. Osmanlıların parasal ve idari sorunları, 1876 senesinde bir krizde sonuç buldular. O zamana kadar hükmeden Abdülaziz akıf dengesizliği ve müsrifliği yüzünden sorunlara çözüm bulamadı ve tahttan indirildi.

Yeni sultan II.Abdülhamid 1876 senesinde Kanun-i Esasi'yi ilan etti. Bu Türkiye tarihindeki önemli belge Tanzimat'ın şartlarını tekrarladı ve bir daha vurguladı. Bununla beraber, en önemli noktası olarak, Meşrutiyet'i yani bir anayasayı ortaya koydu ve demokrasi saltanatını takdim etti. 1877-78 Balkan krizi esnasında Abdülhamid Batı ülkelerine, absöütist yani mutlak monarşiyi kaldıracağına ve bir parlamenter demokrasi kuracağına söz verdi. Ancak sultan, Balkan krizinin karışıklığında Mart 1877'de açılan ilk Türk parlamentosunu 1878 senesinde belirsiz bir süre için dağıttı. İmparatorluk kanunen demokrasi saltanatıydı. Halbuki Abdülhamid 1909'e, Jön Türk devriminin sonrasına kadar mutlak hükümdardı. Tanzimat'ta eğitim alanında başlatılan reformlar birçok bürokrat, doktor, subay, yazar, vs. yetiştirdi ve bunlar Batı'dan her türlü liberal fikirleri benimsediler. Bu entellektüeller yavaş yavaş Osmanlı gelenekçiliğinden uzaklaşıp gittide Batı eserlerine yöneldiler ve kendi yazılarında Osmanlı İmparatorluğu'ndaki siyasî, iktisadî, toplumsal ve dinî sorunlarını ele aldılar.

Tanzimat ve Yeni Osmanlıların Muhalefeti

Devlet görevlerinde çalışan ve Batı'da eğitim gören bu entelektüeller 1860-1870'li yıllarında Tanzimat reformlarını yürüten yüzeysel politikayı ağır eleştirdiler. "Yeni Osmanlılar" adıyla tanımlanan ve İttifak-ı Hamiyet 1867'de kurulan grupta toplananlar, daha hür şartlar altında yaşamayı ve bir anayasayı (meşrutiyet) destekliyorlardı. Yeni Osmanlılar'ın en tanınmış üyesi şair ve yazar Namık Kemal (1840-1888) ve Ziya Paşa'dır (18. Bu kendi zamanlarına göre modern görüşlü ve devrimci gençlerin ortak gayeleri Avrupa'ya karşı olan ilgileri ve Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküşünü durdurmakta. Ortak düşmanları sultan değil, Âli Paşa (1815-1871) ve Fuad Paşa (1815-1869) idiler. Kendilerine göre bunlar İmparatorluk'daki yaşayan Müslümanları Batı'ya satıp, Avrupa ülkelerinin emperyalizm esirleri ve Batı kültürünü körü körüne taklid eden kişilerdi. Yeni Osmanlılar'ın tek istedikleri şey, Osmanlıların hem Batı, hem de İslam kültürüne iştirak etmeleriydi. Tanzimat'ı yürüten paşalar parlamenter hükümeti reddederken, Yeni Osmanlılar değişik milletlerin böyle bir sistemdeki katılımını Müslümanlarda ve gayri Müslümanlarda aynı "vatan" duygusunu uyandıracığından emindiler. Böylece milliyetçiliğe karşı olan ilgi zayıflatılmış olurdu.

Görüşleri yüzünden bazı Yeni Osmanlılar 1867 senesinden sonra Avrupa'ya kaçmak zorunda kaldılar; 1871'de Âli Paşa'nın ölümünden İstanbul'a geri döndüler. Ancak Namık Kemal'in 1873'te "Vatan yahut Silistre" adlı tiyatrosunun büyük bir heyecan uyandırması ve Namık, Ebüzziya Tevfik ve Menapırzâde Nuri'nin bilhassa tahta iddiali olan Murad Paşa'yı destekledikleri için, Sultan Abdülaziz tarafından değişik vilayetlere sürgün edildiler. Böylece Namık Kemal Kıbrıs, Magosa'ya, Ebüzziya Tevfik Rodos'a ve Menapırzâde Nuri Bey ile Bereketzade İsmail Hakkı da Akka'ya sürgün edildiler. Sürgünleri sırasında oradaki Bahailer'le temasta bulundular.

Yeni Osmanlılar ve Bahailer

Ebüzziya Tevfik Yeni Osmanlı Tarihi adlı eserinde, "Babiler"den yani Bahailerden, onların İstanbul'dan Rodos üzeri Akka'ya sürgün edildiklerinden bahsediyor ve şöyle yazıyor: Daha evvel Babî'lerden kimseler Rodos'a gönderilmiş, çünkü bizim Hükümet kendisi için aldığı zabıta tedbirlerine kanaat etmeyerek, komşu Devletler için de zaptiyelik ederd. Netekim sırf dinî inançla ilgili ve hiç bir vakit sünneğe saldırmasına imkân olmayan "Babî" mezhebini çıkararakla inananlarını da, Rodos'a, oradan da Akkâ'ya sürgün etmişti. Sırası gelmişken şurasını bildirelim ki, kırkbeş seneden beri Osmanlı topraklarında o-turmakta olan bu adamlar, mezhep ve dinî inançlarını kabul ettirmek yolunda, bir kişiye bile tekliflerde bulunmamışlardır. Hiç bir Osmanlı Babî olmamıştır. Çünkü Babîlik, kim ne derse desin bir mezhep değil, fakat mezhep örtüsü altında bir siyasî inançtır ve sırf İrana mahsus inkilâp hareketleriyle ilgilidir.

İşte bu kimselerden Bahaeddin Efendi isminde ve ihtimal halen hayatta bulunan bir zatın, insanlık göstermek gayreti sayesinde, Nuri Beyle Hakkı Efendiden, önce bir haber, sonra da yazdığımız mektuba cevap aldık.

Tevfik burada şüphesiz "Bahauallah" ismini "Bahaeddin" ile karıştırıyor. ... Magosa'ya sürgüne gönderilen olan Namık Kemal, öyle görünüyor ki, orada daha çok Ezeliler'le temasta bulunmuş; Ezeliler, Bahauallah'ın üvey kardeşi ve O'na karşı çıkan Mirza Yahya "Subh-i Ezel" in taraftarlarıydılar. Bir tarihçiye göre, Namık'ın en yakın arkadaşı ve "Kuleli Vak'ası"nın aslı faili Şeyh Ahmed Efendi, Kıbrıs'ta görünüşte Babilîye veya Bahailîye inanmış, ve Namık Kemal 1876'da yazdığı bir mektupta kendisinin de "Babî" olduğu söylentileri reddediyor.

Başka bir mektupta Magosa ve oradaki insanlardan anlattıktan sonra "Babiler"den şöyle bah-sediyor:

Gâh nübuwet ve gâh ulûhiyyet davasında bulunan ve hatta haşa Cenâb-ı Hakk'ı kendi-leri yaratmış olmak zu'mlarına kadar çıkışan Babiler burada ... Babiler hazarâtı, yevmiye nâmı ile memleket memurlarından ziyade maaş alıyorlar. Yiyorlar, içiyorlar; saye-i seniyyede Memâlik-i Osmaniyye'nin taksimine çalışıyorlar; hele Devlet-i Âliyye'nin kahr-ü izmihtaline duadan bir dakika hâli oldukları yoktur.

Ve daha başka bir mektupta Namık Kemal Babileri "eşerr-i mevcudât" (en kötü yaratıklar) olarak nitelendiriyor. Nitekim Süleyman Nazif'in Nasirü'd-Din Şah ve Babiler adlı eserindeki tespitlerinden, Namık'ın "eşerr-i mevcudât"la Ezeliler'i kastedtiğini görebiliriz:

Bu resim yeniden boyutlandırıldı. Resimin özgün boyutunu görmek için buraya tıklayın.

Kemal Bey'in Babileri "eşerr-i mevcudât" kabul etmiş olması Abbas Efendi'yi [Abdûlbaha'yı] yalanlamaz. Çünkü evvela Abbas Efendi Babilik'ten ayrılmış, hatta Allah'a sığınuyordu. İkincisi, Babileri Şark daima fena görmüş, fena anlamıştı. Bu mektup yazıldıktan yirmi küsur sene sonra bile, ben bir Fransız edibine Babiler hakkındaki fenaatımı izah ederken, onları "kana susamış bir çift siyah gözle kızıl bir hançer" görü-yordum. ... Şu da doğrudur ki, Subh-i Ezel'in etrafı Babilerin fena ve soysuzlaşmış ta-kımıyla çevrilmiş idi. Kuvvet ve azamet Bahauallah tarafına gitmişti. Nasıl ki hala iyice yerleşmiş ve Avrupa ile Amerika'da itibar sahibi olan yalnız Bahauallah'ın mezhep ve tarikatıdır.

Nazif'in burada "Abbas Efendi Babilikten ayrılmış" demesinin anlamı, üvey amcası olan ve Bahauallah'ın peygamberliğini reddeden Subh-i Ezel'in ve "Babilerin fena ve soysuzlaşmış takımı"nın yaydıkları Babilikten ayrılmasıdır. Nazif aynı eserinde Namık Kemal'in Abdûlbaha ile mektuplaştığını söylüyor:

Bahauallah'ın oğlu Abbas Efendi ile iki sene önce [1917] Hayfa kasabasında görüştüğüm zaman, Kemal Bey'e birçok mektuplar iletildiğini ve fakat Sultan II. Abdülhamid zama-nında bir aralık takip ve araştırma edilmek endişesiyle bu mektupları yakmış olduğunu bana tam bir kederle söylemiş(ti)...

Namık Kemal Ezelfiler hakkında kötü konuşmasına rağmen, kendisinden, "Gülnehal" adlı tiyatrosunu Subh-i Ezel'in oğlu Ahmed Ezel'e yazdığını ve tebyizi onun olduğunu öğreniyoruz. Süleyman Nazif, bazı Batılı tarihçilere göre Ziya Paşa Kıbrıs mutasarrıfı iken Subh-i Ezel ile buluşmuş ve Babiler ile Yeni Osmanlılar arasındaki temasların temelini atmış olmasına işaret ediyor, ancak bunu ispatlayacak deliller olmadığını söylüyor. Ayrıca Abdûlbaha'nın Yeni Osmanlı hareketinde önemli rol alan Ziya Paşa ile tanışıklığı olduğundan söz ediyor. Şu kesindir ki, Abdûlbaha, 1876'ta Meşrutiyet'i hazırlayan Midhat Paşa ile Beyrut'ta buluşmuş. Akka'da sürgünde olan Nuri Bey ve İsmail Hakkı Efendi'ye gelince, bunların Bahailerle şahsi ve iyi tanışıklıkları olmuş. İsmail Hakkı Efendi Yâd-ı Mâzi adlı hâtıratında Babilîği ve Bahai-liği olumlu bir şekilde ele alıyor ve "Mirza Abbas Efendi" yani Abdûlbaha'nın "âlim, fâzil ve asrin ahvaline vâkıf soylu yüzlü bir zattir" olduğunu söylüyor. Ayrıca yabancı gazetelerde İran hakkında makaleler okuduğunu ve Bahai çocuklarına yabancı diller okuttuğunu zikredi-yor.

Biz Akka'da bulunduğumuz müddetçe, Bahâullah Efendi, kirayla oturduğu evde münzevî olup cemaattan baska kimseye görünmez olduğundan cemaatin işlerini Abbas Efendi idare ederdi. Abbas Efendi'nin tavis ve meşrebi incelenirse şeyhâne olmaktan çok siyasî bir tarz ve durumu andığı ortaya çıkar. Yabancı basında İran hakkında bir makale, dikkatli gözlerine tesadüf edince saatlerce, kendini vererek, düşüncelerini açıklar ve bundan o kadar tat alır ki, bütün bütün uykusunu ve rahatını ona feda eder. Bazen Arapça ve Farsça makaleler yazıp Fransızca tercümeleriyle Avrupa basınına gönderdiği olurdu. Sohbetinin ve insanlarla geçinmesinin güzelliği, cömertliği ve iyiliğiyle Akka'da halkın kalbini elde ettiğinden oturdukları evin bulunduğu meydancığın karşısında selamlık olarak kullanılan yerde, zengin ve fakir, Müslim ve gayri Müslim ziyaretçiler, sabah akşam eksik olmaz. Misafirlere lezzetli çaylar, Şiraz'ın en nefis tömbeklerinden nargileler ikram edilir. Pek çok olurdu ki, Abbas Efendi sur dışında bulunan bahçeler içinde satın aldığı bahçede bize ziyafetler verirdi. Birlikte çıkıp gezintiler yapıp yemekler yendikten sonra yine birlikte kaleye dönülürdü.

Şerif Mardin'e göre İsmail Hakkı Efendi Akka'daki "Babiler"i ilkel görmüş ve ciddiye almamış, ancak İsmail Hakkı'nın söylediğine bakarsak bunun doğru olmadığını görüyoruz: "...avâmın anlattıklarını cemaatinin mâkul tavırlarına bakarak yalanlamaya layık görürüm. ... Gerek cemaatin gerekse çocukların terbiyeleri, hakikaten takdire layıktır." Yeni Osmanlılar, İmparatorluk'ta fazla değişim getirilmedilerse de, düşünceleri ve fikirlerini kısa bir süre sonra "Jön Türk" adı altında toplanan ve bu sefer Sultan II. Abdülhamid'e karşı olan genç aydınlar miras aldılar.

Bu resim yeniden boyutlandırıldı. Resimin özgün boyutunu görmek için buraya tıklayın.

Abdullah Cevdet ve Bahailik

Bunlardan biri Doktor Abdullah Cevdet'dir (1869-1932). Aile çevresinde aldığı dinî eğitimden sonra yüksek tahsilini İstanbul'da Kuleli Askeri Mekteb-i Tıbbiye'de bitirdi. Burada, mevcut yönetime karşı yoğunlaşmış tepkiler olan bir ortamda, "...üç sene zarfında fikirler hayli uyandı ve idareî Hamidiyeye karşı dehşetli bir hareketi fikriye ve zemin hazırladı...". 1889'da kendisi ve birkaç arkadaşı İttihad-ı Osmanî Cemiyeti'ni (İttihat Partisi) kurdular. Bu örgüt daha sonra İttihad ve Terakki Cemiyeti adını taşıdı. Tıbbiye'de okuyan gençler Batı ve özellikle Fransız ve Alman maddiyatçı filozofların eserlerinden etkilenerek, hayatı bir ilahî iradenin sonucu olarak değil, değişik biyolojik ve fizyolojik mekanizmaların neticesi olarak görüyorlardı. "İttihad-ı Osmanî Cemiyeti başta biyolojik materyalizm olmak üzere karmaşık düşünsel etkilerden ve 'vatansızlık' fikrinden etkilenen bir öğrenci örgütü durumundadır. Bu örgütte felsefî boyutun ağır basmasına karşılık Cemiyetin daha sonra tam bir siyasal örgüt haline geldiğini" özellikle 1906 senesinden sonra görebiliriz. "Üyelerin bir kısmının yeni Cemiyette de çalışmaları dışında düşünsel boyutlar açısından hiçbir ilgi bulunmamasıdır." Cevdet'in ve diğer arkadaşlarının inandıkları felsefe Fransız filozof Auguste Comte'un kurduğu "Pozitivizm"dir (Olguculuk). Bu felsefeye göre insanlığın gelişimi din, metafizik ve son olarak ilim aşamalarından oluşuyor, yani insanlık son olarak dini terkedip sadece ilime inanacak ve bütün sorunları sadece bilimle çözecektir.

Abdullah Cevdet yogan siyasal faaliyetleri sonucu birkaç defa sürgün edildi ve başka yerler arasında Fransa'ya da kaçmak zorunda kaldı. 20. yy. başından beri Bahailerin bulunduğu Paris'te Cevdet muhtemelen Bahailik'le temas etti. Cevdet'in 1904-1932 senelerinde yayınladığı ve halkı aydınlatma aracı olarak gördüğü "İctihad" dergisinde, 1921 senesinin sonunda ve 1922'nin başında üç makale yayımlandı. Yazar Emin Âli "Bahai hareketi hakkında ilmi bir tetebbu" başlığı altındaki üç makalesinde Bahailik hakkında çok olumlu bir şekilde yazıyor. Abdullah Cevdet bu makalelere dayanarak İctihad'ın 1 Mart 1922 tarihli 144. sayısında "Mezheb-i Bahauallah - Din-i Ümem" başlıklı bir makale yayınladı. "Bir dünya dini olarak kabul edilmesini istediği Bahailik hakkındaki" bu yazısında "peygambere hakaret ettiği ge-rekçesiyle önce tutuklanarak iki sene hapse mahkum edildi." Cevdet bu makalesinde Bahailik hakkında şöyle yazıyor:

Bahailik bir din-i merhamet ve muhabbettir... Her din, merhamet ve uhuvet tesisi için gelmiştir. Fakat bir insan hangi dinde olarak doğdu ise o dinde kalmasına hiç mani olmaksızın o insana, kendisini din olarak kabul ettirebilecek bir mahiyette bir din görülmemiştir. Bu din ancak, Bahauallah'ın ve oğlu Abdülbaha'nın va'z ve tesis ettiği din-i merhamet ve muhabbettir. Bahauallah: "İnsanlar arasında tohum-i nifak ekmekten, gönüllere rey ve şüphe dikenleri dikmekten sakınız. Selsebil-i saf-i aşkı bulandıracak, ıtır-ı muhabbeti uçuracak birşey yapmayınız. Hayatıma kase ederim ki, siz aşk ve muhabbet için yaratıldınız, kin ve nefret için değil" diyor. Bu sübhani ve hakikaten rahmani söz, her asırda ve bilhassa bu asr-ı insaniyette söylenmesi ve tekrar edilmesi ve ruhlarla derinden derine infaz olunması elzem olan bir sözdür... Beynelümem ve beynelbeşer muhabbeti, merhameti, sulhu bir âyin halinde koyan ve buna lazım gelen nur ve harareti veren bir mürşid, Hazret-i Bahauallah'tan evvel görülmedi... Bahauallah'ın tesis, Abdülbaha'nın tanzim ve neşrettiği Bahailik akil ile mütearız hiç bir fikri, hiç bir hükmü ihtiva etmemektedir. Yani Bahailik ziyâ-nisâr bir hararettir. Bir hareket-i muzlime ve gayr-i muzfe değildir. Bu seciyyesi onu cihan-ı şümül ve millet-i muhit bir âyin-i sulh ve muhabbet olmağa doğru götürmektedir... "Mum ışık-rızdır: damla damla cevher-i hayatını aktırır, ta ki bu döktüğü yaşları neşr-i nur etsin. İşte bu, sizin için bir misal-i imtisal, bir timsal olmalıdır" diyen Abdülbaha hakikaten bir meşale gibi yanmış, binlerce meşale-ler ikad ettikten sonra başka cihanlarda yine yanmağa gitmiştir... Fakat bu kıvılcımdan ne kadar hararet ve nur intişar edebilir? Cihani ısıtmak için Bahauallah'ın ruhundaki muazzam yangın lazımdır. Tenvir etmek ve aynı zamanda ısıtmak için yanın ruhani ve rahmani bir yangın.

 Bu resim yeniden boyutlandırıldı. Resimin özgün boyutunu görmek için buraya tıklayın.

dunyadinleri.com

Bahai Tapınağı (Batı Samoa)

"Abdullah Cevdet'in gördüğü büyük tepkinin nedeni bizzat Sultan'ın bu olaydan dolayı kendisine kızmasıdır". Bu tepkiler o zamanın muhafazakâr gazetelerinden de geldi. Cevdet mahkum edildikten "daha sonra ise giyaben verilen bu karara itirazi sonucunda Cumhuriyet döneminde de uzun süre devam edecek olan Türk basın tarihinin en ilginç yargılamalarından birisi başladı. Abdullah Cevdet kısa sürede olayı bir düşünce ve vicdan özgürlüğü sorunu haline getirerek bu konudan yararlandı. Olayın bu yönünün yanısıra Bahaiğin İmparatorluk kamuoyunda geniş biçimde tartışılmasına neden olduğu görülmektedir." Tarihi Şükrü Hanioglu'na göre Cevdet, Bahaiği İslam ile Materyalizm arasında bir aşama olarak görüyordu. Hanioglu'nun Bir Siyasal Düşünür Olarak Doktor Abdullah Cevdet ve Dönemi kitabındaki açıklamaları şöyledir:

"Toplum için yeni bir 'ethic' (ahlak) yaratma çabaları Abdullah Cevdet'i Bahaiği bu gö-revi ifa etmek için topluma sunmaya kadar götürmüştü. Kuşkusuz Bahaiğin pasifizme benzeyen içeriği Abdullah Cevdet'in bu mezhebe ilgi duymasında etkili olmuştu. Ancak, ruhban sınıfı ve ayinleri olmayan, nihai amaç olarak dünya çapında sulhu benimseyen bu mezhep Abdullah Cevdet açısından toplumun dinin yerine biyolojik materyalizmi kabul etmesi sürecinde olumlu gelişme sağlayacak bir basamak olarak kabul ediliyordu. Burada, Bahaiğin Abdullah Cevdet açısından daha evvel İslamın saf hali düşüncesinde olduğu gibi bir aşama olarak benimsediğini görüyoruz... Abdullah Cevdet'in bu düşüncesi nedeniyle karşılaştığı tepkileri görmüştük. Hukukî uygulamaların dışında Abdullah Cevdet'in gördüğü en sert eleştiriler ise gene İslam üleması tarafından kendisine yöneltilmişti. Bahaiğin, İslamiyetle hiçbir ilgisi bulunmadığını belirten bu eleştirilere karşılık Abdullah Cevdet, bir 'ethic' olarak düşündüğü bu mezhebi İslamın olumlu içeriğiyle destekleyeceğini ... açıklamasına karşın bu çabasında başarı sağlayamadı. Zaten çok kısa bir süre sonra rejim değişikliği Abdullah Cevdet'e bu çeşit aşamalar yerine topluma biyolojik materyalizmi dini ikame edecek bir kurum olarak sunma imkanı verdiğinden kendisi tekrar bu konudaki tartışmalara dönmedi."

Günümüzde Bahailik

Günümüzde hareketi yönlendiren Umumi Adalet Evi ilk kez 1963 yılında kurulmuştur. Hareket islam ülkelerinde ilk yıllarda oldukça baskı altında kalmış olmasından dolayı islam ülkelerinde fazla yayılamamıştır. Bahailik özellikle Tanrı inancının oldukça zayıfladığı ve toplum düzeninin bozulduğu yerlerde günümüzde taraftar sayısını artırma eğilimindedir. Ülkemizde dahil olmak tüm islam ülkelerinde Bahailik ayrı bir din olarak kabul edilmemektedir. Bu nedenle herhangi bir islam ülkesinde Resmi ibadethaneleri yoktur. Nüfus cuzdanında Din Hanesi olan islam ülkelerinde Bahai yazılmamaktadır. Bahailik sapkın bir mezhep olarak tanıtılmaktadır.

İslam ülkelerindeki bu tavırlara rağmen Bahailik günümüzde içlerinde ülkemizin de bulunduğu dünyanın hemen hemen tüm ülkelerinde Bahai inancını taşıyan topluluklara rastlanmaktadır.Ülkemizde Bahailer genelde istanbul,Ankara gibi büyük kentlerde yaşamaktadırlar ve sayıları 20.000 civarındadır. Yaklaşık olarak dünyada 2.000.000 civarında Bahai bulunmaktadır

Oğuz Gölcük Yazıları

Alıntı Yap

22.03.09, 12:01

#17

oguzgolcik OP

Profesör

Üyelik tarihi: **Jan 2008**

Nereden: **istanbul**

İletiler: **5.209**

Blog Başlıkları: **5**

Ettiği Teşekkür: **7.626**

4.113 tane iletisine 10.247 kere teşekkür edilmiş

ÖM Gönder

Cevap: Dünya Dinleri

Şintoizm

Dünyanın en eski dinleri arasında yer alan Şintoizm M.Ö.VII yy kadar eskiye dayandırılıla bilinecek Japonların Milli Dini karakterini sergilemektedir. Şintoizm 'in Japoncada karşılığı Kami-Nomiçi 'dir (Tanrıların Yolu) Şintoizmin herhangi bir kurucusu yoktur. Şintoizm 'in geçirdiği safhalar üç devrede incelenir. Bunlar ;

- 1 - Mitolojik dönemlerde başlayan ve Budizm 'in Japonya 'ya girişine kadar devam eden dönem(MS 552)
- 2 - Budizm, Şintoizm mücadelesinin kızıştığı 9.yy kadar süren dönem.
- 3 - Şintoizm 'le Budizm 'in birbirinden ayrıldığı,1192 'den 1868 reformuna kadar devam eden dönem.

Şintoizm 'in bir diğer özelliği milli,iptidai resmi inanış sistemi bulunmayan, diğer dinlere karşı oldukça hoşgörülü bir din olmasıdır .

Şintoizm 'in 2 temel özelliği kısaca;

-Milli bir dindir

-Tabiata tapmaya önem verir.

inanç ve ibadetleri

ilahlarla ilgili inançlara göre birbiriyle hem kardeş hem karı-koca olan Gök (Baba Tanrı) ile Yer (Ana Tanrı) bütün Japon adalarını ve diğer Tabiat Tanrılarını doğurmuşlardır. Bu iki ilah inancı etrafında dönüp dolaşan başka Tanrı inanışları da vardır.

Nakledildiğine göre Japonya 'da 8.000.000 ilah vardır. Dağ, ırmak, ateş, gök gürlemesi, fırtına, yağmur, vb. ilahlar dışında her meslek sahibinin de ayrı bir ilahı vardır. Ölümler yaşayanlara muhtaçtır. Kendilerine ikram yapıldığı, mezarın üzerine yiyecek, içecek, eşya vs.. konulduğu sürece mesut olurlar.

Ailenin, köyün, klanın ve imparatorun atalarının ruhları en başta gelen ruhlardır. imparator Güneş ilahesinin torunudur. Genellikle Japonlar dünyanın iyi ve kötü ruhlarla dolu olduğuna inanırlar. Şintoizm 'de tapınak ve evde yapılabilir. Japonya 'da yüzbinin üzerinde mabet olduğu söylenmektedir. Mabetlerde genellikle eskiliği açısından değerli olan ayna, kılıç, mücevherli taş ve Amatarasu 'nun heykeli bulunur.

Japonların ibadet şekilleri çok sade ve basittir. ibadet etmek isteyen kişi mabede gider, elini, yüzünü ve ayaklarını Müslümanların abdest almaları gibi yıkarlar. Mabetteki kıymetli eşya karşısında diz çöker. ibadetini tamamlar ve dışarı çıkar. Eskiden ibadette kurban bulanmasına rağmen, günümüzde rastlanmamaktadır. ibadet için temizliğe çok önem veren Japonlar bunu ihmal etmeyi büyük günah sayarlar. Bazı özel durumlarda islam inancındaki gusüle benzer bir temizlik yaparlar. ibadeti rahipler idare eder. Özel öğretilerle yetiştirilirler.

Evlenme törenleri mabetlerin bitişindeki evlenme salonlarında rahipler tarafından icra edilir. Cenaze törenlerini ise Budist rahipler yönetir. Bu anlayış bir Japon tarafından "Biz Şintoist doğar, Budist ölürüz" şeklinde kabul edilir. inançlarına göre ölen herkes "Kami" olur. Onlara göre "Aile bir dindir, aile ocağı ise tapınaktır." Ölümlere karşı görevini yapan insan, yaşayanlara karşı olan vazifelerini de yerine getirmiş olur. Çok eski zamanlardan kalma duaları ve sıhri formülleri ezbere okumak, ilahlara hediyeler takdim etmek Japonların bugünde vazgeçemedikleri davranışlardandır.

Tanrı Anlayışları

Japon dilinde genellikle Tanrı veya O 'nun yerini tutacak kavramlar için üst, yukarı anlamına gelen "Kami" kelimesi kullanılmaktadır.

Şintoizm 'de ilahlar hem erkek (izanagi) hem de dişi (izanami) 'dir. Bu iki ilah daha sonra geleceğin ataları olmuştur. Şintoizm 'de kutsal metinlerin de bu ilahların yaptıkları yazılıdır. Onlarda aynen insanlar gibi doğar, evlenir, banyo alır, hastalanır, kıskanır, ağlar ve ölür. Ahlaki karakterleri de insanlarınkine benzer. Bütün ilahlar doğrudan doğruya tabiat güçleri veya tabiatta bulunan bazı maddelerle ilgili görülmüştür. Tabiat ilahları arasında en önemlisi güneş tanrısı Amaterasu 'dur.

Şintoizm 'in iki mukaddes metninde yıldız ve fırtına ilahları ile sis ilahesinin de adı geçer. Fuji-Yama Dağı da mukaddes dağlar silsilesinin en önemlidir.

Kutsal Yazıları

Şintoizm 'in kutsal metinleri de ikidir: 1- Kojiki 2- Nihongi. Çin yazısının kabulünden önce kendilerine has bir yazıları bulunmadığı için Kojiki 'nin yazıya dökülmesi 712 yılında imparatorun emri ile olmuştur. Tanrıların ve devletin ilahi kaynağı ile insanlığın başlangıcından Kojiki kitabında bahsedilir. Nihongi ise, bir nevi Kojiki 'nin yorumudur. Nihongi 'de devlet hizmetlerinde görev alanların uyması gereken bazı tavsiyeler yer alır.

Günümüzde Şintoizm

Günümüzde Şintoizm Milli bir din olması nedeniyle Japonlar arasında yaygındır. Başta Japonya olmak üzere Japonların yaşadığı diğer ülkelerde de yayılma imkanı bulmuştur. Günümüzde Şintoistlerin sayısının 4.000.000'un üzerinde olduğu tahmin edilmektedir.

oguzgolcik OP

Profesör

Üyelik tarihi: **Jan 2008**Nereden: **istanbul**İletiler: **5.209**Blog Başlıkları: **5**Ettiği Teşekkür: **7.626**

4.113 tane iletisine 10.247 kere teşekkür edilmiş

ÖM Gönder

Cevap: Dünya Dinleri

Satanizm

Özel olarak Hıristiyanlığa genel olarak da bütün dinlere karşı alternatif din olarak ortaya çıkan geçmişte oldukça eskiye dayanmasına rağmen yakın zamandan itibaren yeni bir din hüviyetine bürünen önemli bir harekettir.

Kelime olarak şeytana inanma, tanrı diye tapınma anlamına gelen satanizm; şeytana tapınma faaliyeti adı altında Yahudi-Hıristiyan geleneğine Yahudi - Hıristiyan din tahakkümüne ve özellikle Hıristiyanlığa karşı başlatılan bir reaksiyonun adı olmuştur. Buna Modern Protesto Hareketi demek mümkündür. Bu hareket başta Hıristiyanlık olmak üzere bütün dinlere ve dinlerin ortaya koymuş olduğu kutsal değerlere karşı bir başkaldırıyı temsil eder. Dolayısıyla, başta İngiltere, Fransa, ve Almanya olmak üzere bazı Avrupa ülkelerinde özellikle Amerika 'da ortaya çıkan, oradan diğer ülkelere yayılan Satanizm; Şeytanın en önemli özelliği olan muhalefet ve başkaldırıyı esas alarak dinin ve dini olan her şeyin karşısında, fakat şeytanın ve onun temsil ettiği şeyin yanında yer alma hareketidir. Modern Satanizm ABD 'li Macar asıllı Anton Szandor Lavey tarafından kurulan Şeytanın Kilisesi ile ortaya çıkıp şekillenmiştir.

Satanizm 'in inanç ibadet ve ahlak anlayışını Yapılması gerekenler ve yapılmaması gerekenler olarak ikiye ayırıp inceleyebiliriz. Satanizm de inançları 21 Satanist nokta, 9 büyük yasak ve 9 bildiri olarak ele alabiliriz.

21 SATANİST NOKTA

The Dark Book of Satan adlı eserde satanistlerin hayatı nasıl anlamalı gerektiği ve diğer bireylerle ilişkilerini düzenleyen yirmibir satanist nokta şunlardır;

- Gücünü kaybetmemek için ,zayıf ve aciz (karaktersiz,kişiliksiz) olanlara saygı gösterme
- İçinde başarı yattığı için gücünü her zaman sına
- Mutluluğu barışta değil zaferde ara
- Uzun süreli dinlenmeden ziyade istirahatlerini kısa tut
- Yeni bir şey yaratacaksan eskiyi tamamen yok et
- Ölümünü göremeyeceğin hiçbir şeyi çok fazla sevme
- Yapıyı Kumun üzerine değil kayanın üzerine inşa et...Çünkü yapı sadece bugün yada dün için değil her zaman içindir.
- Her zaman , yapılmamış keşfetmek için daha fazla çalış
- Boyun eğmektense öl
- Demircilik ölümün kılıcını işlemek dışında hiçbir sanatsal değere sahip değildir. Çünkü ölüm getiren kılıç bir sanat şaheseridir.

- Her şey üstünde başarıyı elde etmek için önce kendinin üstüne çık (kendini aşmayı öğren)
- Yaşayanların kanı yeni bir tohum yaratmak için iyi bir gübredir.
- Kurukafadan oluşan piramitlerin üzerinde duran kişi,daha uzakları görebilir
- Sevgiyi bir kenara atma ,fakat onu her zaman tehdit et çünkü o bir sahtekardır.
- Bütün büyük olan şeyler acı üzerine kurulmuştur.
- En önde olmaktan çok en üst de olmaya çalış, çünkü büyüklük orada yatar.
- Daha önceden yaratılmış engelleri yok etmek için taze ve güçlü bir rüzgar gibi gel.
- Bırak sevgi, hayatında bir amaç olsun, ama en büyük hedefin büyüklük olsun
- Erkek dışında hiçbir şey güzel değildir ama bütün her şeyden güzel olan kadındır.
- Gücü engellediği için bütün aldanma ve yalanları reddet.

SATANİZMİN DOKUZ BÜYÜK GÜNAHI

Satanizm diğer tüm dinlere karşı çıkarak günahı ret ederken kendisinde yapılmasını yasakladığı kurallar koymuştur. Satanizm 'de ki 9 büyük yasak şunlardır ;

1- APTALLIK (Stupitiy)

Satanist günahların ilki aptallıktır. Aptallar acı dymazlar. Satanistler hayatın tuzaklarla dolu olduğunu söyleyerek tuzaklara düşmemek ve aptal olmamak için çaba gösterilmesi gerektiğini savunur

2- OLMADIĞIN GİBİ GÖZÜKMEK (Preteniousness)

Boş böbürlenmelerin rahatsız edici bir şey olduğunu söylerler ve Lesser Magic 'in kardinal kurallarına hitap etmediğini bildiriler

3- SOLIPSİZM

Satanizm 'e göre başkalarına karşı davranışlarını dengelemek gerekmektedir. Çünkü karşıdaki kişi senin istediğin gibi olmaz yani sana ayak uyduramayabilir. Bu nedenden dolayı Satanizm, kişi sana nasıl davranıyorsa kişinin de ona öyle davranmasını öğütler ve kolaylıkla yanılığa düşülebileceğini bu nedenle her an dikkatli olmak gerektiğini bildirir.

4- KENDİNİ KANDIRMAK (Self - Decient)

Satanistler için en büyük Kardinal günahlardan biriside kendini kandırmadır. Karşıdaki kişilere her hangi bir nedenden dolayı (tabu, ön yargı,dış baskı vs) olmamasına rağmen büyüklük yakıştırıp saygı göstermeyi dederler. Satanizm için asıl olan bireysel çıkardır ve kutsal olan bireyin sadece kendisidir.

5- SÜRÜYE UYMAK (Herd Conformity)

Bir kişinin diğer bir kişinin isteklerini yerine getirebilmesi ona bir çıkar sağlaması ön koşuluna bağlıdır. Aksi takdirde bir çok

kişinin isteklerine uymak onu köleleştirir. BU nedenle köle olmaktansa akıllı bir efendi seçmelidir.

6- PERSPEKTİF EKSİKLİĞİ (Lack Of Perspective)

Satanizm yaşayarak her gün tarih yazıldığını bu süreçte perspektif eksikliğinin büyük acıları da beraberinde getireceğini bildirir. Bu nedenle her zaman geniş tarihsel ve sosyal olguları görmek gerekmektedir. Sürüye uymak özgürlüğü kısıtlar.

7- ORTADOKSLARI UNUTMAMAK (Forgetfulness)

Daha önce var olan ve toplum tarafından dedilen veya birey tarafından dedilen şeylerin yeni bir görünüm altında ve farklı bir şeymiş gibi sunulması ihtimaline karşı dikkatli olmak gerektiğini aksi davranışın günah olacağına inanırlar.

8 - CONTERPRODUCTİVE PRİDE

Satanizm 'in kuralı eğer sizin için faydası varsa yapın dır. Fakat sizin aleyhinizeyse ve köşeye sıkıştığınızda tek çıkış üzgünüm bir hata yaptım,keşke anlayabilsek demek ise bunu yapın. Fakat sonra tekrar denemek gerektiğini bildirir. Yani bireysel çıkarınız için her şeyi yapın.

9- ESTETİK EKSİKLİĞİ (Lack of Aesthetics)

Birey evrensel estetik görünümüne önem vermektense istediği gibi görünme özgürlüğünü kullanmalıdır. Başkalarına hoş gözükmek için taranmış saçlara vs gerek yoktur.

Satanizm 'in 9 Büyük Bidirisi

Satanizmin 9 büyük bildirisi ise şunlardır;

Satanizme göre insan kendini sakınmamalı istediğini yapmalıdır

Satanizm ruhsal umutlar yerine var oluşu savunur

Satanizm nankör insanlar için vakit harcamaktansa hak edenlere incelik göstermeyi emer

Satanistler kendilerine vuranlara diğer yanaklarını uzatmaktansa intikam almayı emer

Satanizm vampir olmak için vakit harcamaktansa daha gerçekçi sorumluluklarını yerine getirmek gerektiğini savunur

Satanizm tüm dinlerde günah diye dayatılan şeylerin duygusal ve zekasal zevkten ibaret olduğunu savunur

Şeytan kilisenin en sadık dostudur.

Satanizme göre insanlar hayvanlardan bazen iyi ama çoğunlukla kötülük yapan canlılardır. Satanizm 'e göre insan kendini kandırmamalı akılla olduğu gibi gözükmelidir.

Satanizm günümüzde ağırlıklı olarak Norveç ' te görülmektedir. Norveç 'in dışında ABD,Rusya,Polonya,Almanya da görülmekle beraber dünyada tüm ülkelerde şeytana tapan kişilere ve topluluklara rastlanmaktadır. Şeytanın Kilisesi adı altında örgütlenmeye çalışmalarına rağmen Satanizm de herşey bireyciliğe dayandığından dolayı bu çok zor görünmektedir. Özellikle Satanist cinayet ve İntihar olaylarıyla gündeme gelmekte ve Bazı ülkeler tarafından yasaklanılmışlardır. Ülkemizde Satanizm bir din olarak kabul edilmemek ve Satanizm 'in yaygınlaşması toplu düzenini bozduğundan dolayı engellenmektedir. Tüm dünyadaki sayıları hakkında bir tahmin yapmak oldukça güç olmasına rağmen ülkemizde sayılarının 3.500 civarında olduğu emniyet kayıtlarında belirtilmektedir.

Oğuz Gölcik Yazıları

Alıntı Yap

22.03.09, 12:04

#19

oguzgolicik

Profesör

Üyelik tarihi: Jan 2008

Nereden: istanbul

İletiler: 5.209

Blog Başlıkları: 5

Ettiği Teşekkür: 7.626

4.113 tane iletisine 10.247 kere teşekkür edilmiş

ÖM Gönder

Cevap: Dünya Dinleri

YEZİDLİK

Yezidilerin Kimliği Karma bir dinin mensubu olan Yezid'lerin Arap, Kürt ve Asur kökenli oldukları ileri sürülmektedir. Çeşitli kültürlerin birbirlerine karıştığı Ortadoğu'da ulusal kimlikleri olmayan İran'daki Bahailer, Lübnan'daki Dürziler ve Maruniler gibi Yezidiler de dini bir cemaattir. Yezidi inancının, Hariciliğin İbadiye kolundan ayrıldığı söylenen Yezid bin Ebi Uneyse'ye dayandığını ileri sürenler olduğu gibi Yezidi adının eski İran inançlarındaki İyilik Tanrısı İzd ya da Yeda'dan geldiğini de savunanlar vardır. Ancak Yezidliğin, Emevi soyundan ünlü mutavassif Şeyh Adiy bin Musafir'le olan ilişkisi ise tartışmalıdır. Son 30 yıl içinde kendilerine geçmişten gelen ulusal bir kimlik arayışına giren Yezidiler, Arap Kimliğinden ziyade Kürt ve Asur Kimliğinden birini seçme konusunda bir tercih yapmaya çalışmaktadırlar

YEZİDLİĞİN TARİHİ

Yezidilerin kökenleri ve tarihleri ile ilgili somut, yeterli bilgi ve belgeler mevcut değildir. Yezidilik inancının öncülü Şeyh Adiy'in Adaviler (Adaviyye) tarikatıdır. Yezidilerce, Yezidi inanç sisteminin kurucusu ve peygamber olarak kabul edilen Şeyh Adiy Bin Musafir, aslında Kadiri tarikatının kurucusu Abdülkadir Geylani ile birlikte İslam alimi İmam Gazeli'den ders almış; Müslüman inançlı bir sufi olarak kabul edilmektedir. 1072 yılında Lübnan'da Baalbek'te doğan Şeyh Adiy, 1116 yılındaki Mekke'ye hac ziyaretinden sonra öldüğü 1162 yılına kadar Laleş Vadisi'ndeki (Kuzey Irak'taki Duhok ili 'nin yaklaşık 29 km. doğusunda, Musul'un da 57 km. kuzeyindedir) eski bir Hıristiyan manastırını dergaha çevirerek mürit yetiştirmiştir. Adiy bin Musafir 1162 yılında öldüğü zaman Laleş'teki dergahına gömülmüş ve türbesi çok geçmeden hac ziyareti için gelinen tapınağa dönüştürülmüştür. Şeyhin vefatından sonra makamına yeğeni Abu'l Bereket bin Sahr seçilmiş; onun önderliğindeki müritleri "Adaviler" adıyla anılmaya başlamıştır. Tarikat ise Adavilik ve bilhare Sehbtilik diye adlandırılmıştır. Adaviliğin antik inançlarla sentezlenmesi ve Hakkari yöresindeki aşiretler arasında yaygınlaşması, tarikatın başına geçen Şeyh Adiy'in torunu Hasan bin Adiy döneminde olmuştur. Moğolların bölgeyi istilasından sonra 13 ve 14. yy.da bölgedeki otorite boşluğundan yararlanan Yezidilik faaliyeti, Musul, Hakkari, Botan çayı yöresi, Cizre, Nusaybin, Mardin, Van ve Urmiye'deki aşiretler arasında kök salmıştır. 1415 yılına kadar unutulmuş ancak bu tarihten itibaren taraftar kazanmaya başlayan ve bilhare Yezidilik adını alan Şeyh Adiy'in öğretisinin öncülü olduğu bu yeni dinin sembolü, tavus kuşudur. Ama bu sembol, tavus kuşundan ziyade horoza benzemektedir. Dinlerinin çok eski olduğunu, kuruluşu üzerine tarihi bilgilerin zaman içinde unutulduğunu, kaynaklarının kaybolduğunu söyleyen Yezidilerle ilişkiye geçerek, dinleri üzerinde bilgi edinmek isteyen gerek Müslümanlar gerek 18 ve 19. yy.larda bölgeye gelen Hıristiyan misyonerler de pek bir şey öğrenememişlerdir. Çünkü Yezidilik bir sır

dini olduğu için Yezidiler, kendilerine sorulan soruları, soranların duymak istediklerine göre yanıtlamışlardır

YEZİDİ İNANÇLARI

Yezidilik; - Eski putperestliğe, - Zerdüştlüğe (iyilik ve kötülüğün mücadelesi), - Maniliğe (İrfan), - Yahudiliğe (Beslenme ile ilgili hükümler, haram yiyecekler), - Hıristiyanlığa (Vaftiz, nikahta ekme ve şarap ayını, evlenmelerde kiliseleri ziyaret, şarap içmek), - İslamiyet'te (Sünnet, oruç, kurban, hac, mezar taşlarında İslam'ı kitabeler) - Sufi-Rafiziliğe (İnancın gizliliği, vecd, şeyhe saygı), - Sabilliğe (tenasuh ve ruh göçü), - Samaniliğe (gömme adeti, rüya tabiri ve dans), - Paganizme (Ay ve güneşe tapma) ait bazı unsurları ihtiva eden ve kökeni yeterince açık olmayan bir inanç sistemidir. Yezidilik inancında Tanrı, dünyanın koruyucusu değil sadece yaratıcısıdır. O, faal değildir ve dünya ile ilgilenmemektedir. Tanrı iradesinin faal ve yürütücü uzvu, Tanrı'nın ikinci şahsiyeti olan "Melek Tavus"tur. Melek Tavus, Tanrı ile bir, çözülmüş bir şekilde Tanrı'ya bağlıdır. Bu anlamda Yezidiler, tek tanrılı olarak kabul edilebilirler. Ancak Yezidi inancında, Tanrı ile insan arasında vasıta olarak hizmet gören yarı ilahlar bulunmaktadır. Yezidilere göre; Melek Tavus, bir iyilik tanrısıdır. Yezidiler şeytana, tövbe etmesi sebebiyle Tanrı tarafından bağışlanan gözden düşmüş bir melek olarak bakarlar. Şeytanın adının, Tanrı olarak söylenmesi yasaktır. Yezidiler, dışarıdan anlaşıldığı manada ne cehenneme, ne cehennem azabına ne de şeytana inanırlar. Yezidi inancına göre; ruh, ölümden sonra başka gövdelere geçerek varlığını sürdürmektedir. Güneş, ay ve yıldızlar ışık saçıklarından dolayı kutsaldır. Çünkü Melek Tavus da bir ışık kaynağıdır. Yezidi topluluğu, Adem ile Havva soyundan değil Cebbar bin Sehîd adlı başka bir yüce varlıktan türemiştir. Yezidiler her çağda yeni bir peygamber gönderileceğine, her yerde bulunan Melek Tavus'un bütün Yezidileri koruyacağına ve kurtaracağına inanmaktadırlar. Mashaf-ı Res'te, "Tanrımız şeytanın adını ya da onu anımsatan sözcükleri zikretmek yanlıştır" diye buyrulduğundan Yezidiler, Tanrı-melek mertebesine koydukları "Şeytan"ın adını anmadan, onun için "İsmi güzel melek" derler. Ayrıca "kaytan, ser, melun, lanet" gibi kelimeleri de kullanmazlar. Yezidiler için ateş, nur yani ışık saçan bir kaynak olduğu için kutsandır ve ona asla tükürülmez. Yezidiler, bazı besin maddelerini yemez, bazı renkleri tercih ederler. Beyaz, kahverengi, kırmızı, yeşil ve siyah kutsal sayılmakta mavi renge ise itibar edilmemektedir. Beyaz giysi, temizliği simgelemekte; kadınlar mutlaka beyaz iç çamaşırını giymekte; erkekler öldüklerinde yüce makama temiz çıksınlar diye beyaz giysiyle gömülmektedirler. Yezidilerde temel haram yiyecek, maruldur. Buna böğülce, salatalık, lahana gibi sebzeler ile balık, geyik ve horoz eti de eklenebilir

YEZİDİLERDE İBADET

Yezidilerin yerine getirmeleri şart olan dini vecibeleri şahadet, namaz (ibadet), oruç, zekat ve hacdır. Onlara göre tanrının birçok ismi vardır. Bunların en güzeli ve en çok kullanılanı "Hüda" olanıdır.

Şahadet

Yezidilerde şahadet, tanrının sonsuz kudret sahibi, Şeyh Adiy bin Musafir'in tanrının meleği ve Yezidilerin müşidi, Sultan Yezid'in tanrının meleği, yerin nuru ve insanlığın sevinci, Melek Tavus'un da Tanrı'nın meleği ve elçisi olduğuna inanmaktan oluşur. Bunu aksam yatarken,

sabah kalkarken de tekrarlarlar.

Namaz

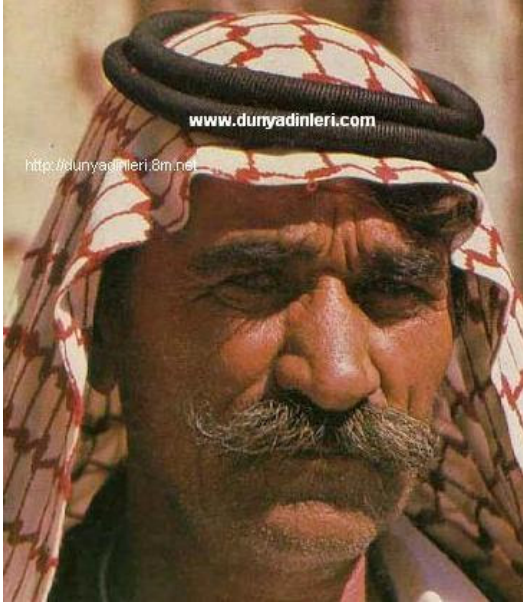
Namaz (ibadet) Yezidilerde yılda bir kez Laleş'te Şeyh Adiy'in türbesine yapılan hac esnasında gerçekleştirilen toplu ibadetin haricinde toplu ibadet etme yoktur. Namaz, sabah ve akşam kılınır. Namazdan önce eller ve yüz yıkanır. Sabah namazı için dışarıya çıkılarak güneşin sarılığı belirgin olduğunda güneşe karşı ayakta durulup üç defa eğilmek (rükua varmak) suretiyle dua okunur. Akşam namazında da yine dışarıda güneşe karşı durularak dua okunur. Yezidiler ibadetlerini kimsenin görmesini istemezler. Bir yezidi ibadet ederken başka dinden biri görürse rükua varmaz ve sadece acunun içini güneş ışığına tuttuktan sonra elini ağzına götürüp öper.

Oruç

Yezidilerde Oruç Yezidilerde genel ve özel olmak üzere iki tür oruç vardır:

1. Genel Oruç

Eylül ayının 3 ile 5 inci günleri arasında tutulan bu oruca Yezit orucu da denilmektedir. Ayrıca Hızır İlyas için üç gün oruç tutmak da Yezidi geleneklerindedir. Yezidi inancına göre, Allah üç gün oruç tutulmasını emretmiştir. Bu inanca göre kutsal kitaplarında oruçla ilgili yazılan üç gün kelimesini yabancılar yanlış olarak yani otuz şeklinde anlamışlardır. Yezidiler tutulan üç günlük orucun otuz olarak kabul olunacağına inanırlar. Sabahleyin güneşin sarılığı ile başlayan ve akşam gün battıktan sonra sona eren oruçta yemek içmek yasaktır.

2. Özel Oruç

Yalnızca din adamlarına özgü olan özel oruç, Aralık ayında 20, Temmuz ayında 20 ve 15-20 Eylül tarihleri arasında Şeyh Adiy'in türbesine yapılan ziyaretin ardından da 40 gün olmak üzere toplam 80 gün tutulur. Yezidiler iftar sofrasında şarap bulundurulur.

Zekat

Yezidilerde zekat müritlerin gelirlerinin % 10'u şeyhlere, % 5 pîre ve % 2.5'ini fakire vermekten oluşur

Hac

15-20 Eylül tarihleri arasında Irak'ta bulunan Şeyh Adiy'in mabedine yapılan hac, Yezidiler için yapılması şart olan dini ve milli bir vazifedir. Şeyh Adiy'in sandukasını üç kez tavaf edip kaideye yüz süren her Yezidi, hacı olmuş sayılır. Şeyh Adiy'in sandukasını üç kez tavaf edip kaideye yüz süren her Yezidi, hacı olmuş sayılır. Şeyh Adiy'in Laleş Vadisi'ndeki dağın eteğinde olan mabedine Sırat Köprüsü denilen bir köprüden geçerek giden Yezidiler, kaynağı mabette bulunan zemzem adını verdikleri su ile çocuklarını vaftiz ederler. Bu hac merasimi; nehirlerde yıkanma, sancakların yıkanıp vaftiz edilmesi, rahiplerin dansları, mukaddes kabul edilen mezarlara kandil yakılması, kurban edilen bir öküzün etinin dağıtılması, özel yapılmış yemeklerin yenmesiyle kutlanır. Ayrıca bu hac sırasında saygı gösterilen ve şahıs isimleri verilen dut ağaçları ziyaret edilir. Çevreden tek ağaç dalı kesmek bile günahtır. Kutsal vadinin hiçbir yerinde ayakkabıyla dolaşılmaz; kadınla cinsel ilişki kurulmaz ve içki içilmez

 Bu resim yeniden boyutlandırıldı. Resimin özgün boyutunu görmek için buraya tıklayın.

Duaları

Yezidilerin güneş doğarken ve batarken ona doğru yönelerek dua okuma adetleri, güneşe ve aya taptıklarına dair yanlış bir telakkiye sebep olmuştur. Gerçekte bu duanın nedeni Yezidilerce Tanrı (Melek Tavus)'nın, "Ay ve karanlığın", ve "Güneş ve aydınlığın" efendisi olarak kabul edilmesidir. Yezidi duaları dört tanedir. Bunlar ;

1. Sabah duası,
2. Evger duası: Bu da sabahları okunur,
3. Güneş batışı duası: Buna güneş duası da denir.
4. Aksam duası: Buna şahadet duası da denir. Yatağa yatınca okunur. Bu dua Melek Tavus'a yapıp yedi meleğe hitap edilir.

Tatil ve Bayramlar

Bayramlar Yezidi kutsal kitabına göre, Cumartesi dinlenme günüdür. Yezidilerin önem verdikleri dört dini bayramları vardı

1. Sar-i Sal (Yeni yıl) Bayramı

Sarsali, Sarsaliya da dedikleri bu bayram Nisan ayının ilk Çarşamba günü kutlanır. Bugün meleklerin gece boyunca bereket dağıttıklarına inanılır. Yezidilerin yaşadıkları her köyde ve yerleşim birimlerinde kutlanan bu bayramın ön hazırlığı olarak aile mezarları ziyaret edilerek mezar taşlarının üzerine yolu oradan geçenlerin yemesi için, içinde kuru üzüm, yumurta, kuru incir ve çeşitli çöreklerin bulunduğu tepsiler konur.

2. Yaz Bayramı (Çesna Havini)

Temmuz'un 18 ile 21'i arasında Irak 'ın Lalis bölgesinde kutlanan bu bayrama Şeyh Adiy bayramı, kırk gün bayramı da denir. Yaz orucunun tamamlandığı günün ertesinde baslar.

3. Cemaat Bayramı

Şeyh Adiy'in bir araya getirdiği ilk cemaatin anısına 6-13 Ekim tarihleri arasında kutlanan bu bayrama katılmak Yezidi inancına göre hac farızası sayılır ve her Yezidi için bir borçtur.

4. Doğum Bayramı

Yezidilerin dördüncü bayramı herkesin üç gün oruç tutarak karşıladığı 1 Aralık sabahı başlayıp akşamı biten Halife Yezid'in doğum günü olarak anılan bayramdır. Yezidler Ayrıca Müslüman ve Hıristiyan komşularıyla birlikte onların Hıdırellez ve Aziz Sergius Yortusu gibi bayram

ve yortulara da katılırlar. Yezidilerde geleneksel bir biçimde 21 Mart'ta kutlanan Nevruz Bayramı dini olmaktan çok folklorik bir nitelik taşır.

Ahret Kardeşliği

Her Yezidi'nin bir ahiren kardeşi ile bir ahiren bacısı olması mecburidir. Ahiren kardeşliği her defasında el öpmeyi ve ölümden yardım etmeyi emreder.

Vaftiz

Yezidi çocukları doğduktan 40 gün sonra bazı yerlerde de doğumun ilk haftasında Pirlar tarafından Şeyh Adiy'in mabedindeki zemzem suyuna üç defa daldırılmak suretiyle vaftiz edilirler. Laleş'in dışında yasayan Yezidiler için kavvallar tarafından getirilen vaftiz suyu kullanılır. Sünnet ve Kirvelik

Çocuk vaftiz edildikten bir hafta sonra vaftizi yapan Şeyh veya Pir tarafından sünnet edilir. Bu adete, Kuzey Irak'ta "karif" denilmekte ve Yezidi çocuğu komşu veya dost bir Müslüman kirvenin dizine yatırılarak sünnet işlemi gerçekleştirilmektedir. Kirvelik Yezidilerde çok önemli bir yeri vardır. Başka dinden olanların kirve yapılması ile o dinin mensuplarıyla dostluk köprüsü oluşturulmakta, muhtemel düşmanlıklar önlenmektedir.

Ölüm ve Cenaze

Töreni Yezidiler birinin vefatında ölünün kıymetli elbiselerini bir ağaç parçasına giydirip, kokular sürüp süsledikten sonra etrafında dönerler. Bu arada ölünün iyiliklerinden bahsedip ağlayarak dövünürler. Bu tören, üç gün devam eder.

Ölen Yezidi, yüksek sesle salavat getirilerek ahiren kardeşinin huzurunda Yezidi şeyhi tarafından yıkanır. Ölünün ağzına, kulaklarına, gözlerine ve kalbinin üzerine Şeyh Adiy'in türbesinin toprağından yapılmış çamur sürülerek kolları çapraz vaziyette, başı doğu istikametinde gömülür. Ölümün 3, 7 ve 40. günleri ile yıl dönümlerinde anma törenleri düzenlenir, Yezidi yoksullarına yiyecekler ve sadaka verilir. Ölümünden sonra bir din adamı veya bir koçak tarafından görülen rüyanın yorumu yapılarak ölenin ruhunun yeniden doğması meselesi çözülmeye çalışılır.

Yezidilerin ölü gömüldükten sonra mezar başında ölüye hitaben yaptıkları telkin duası çok ilginçtir. Yezidilerin telkin duası şu şekildedir: "Ey ölü kişi! Gelecektir üzerine Münker ve Nekir melekleri! Sana soracaklar: hangi dindensin? Sen, de ki ben Ezidiyim (Yezidiyim). Şeyhim, Şeyh Adiy'dir."

RUHANI YAPI

Yezidiler, müritler ve ruhaniler olmak üzere iki toplumdaki oluşmuştur.

1. Müritler

Yezidi toplumunun en büyük kastini oluştururlar. Her Yezidi, her gün elini öpmek, yanında şarapla orucunu bozmak, hacla ilgili her türlü hizmetini yerine getirmek mecburiyetinde olduğu bir şeyh ya da pirin mürididir. Köylerde çiftçilik ve hayvancılıkla uğrasan müritlerin görevleri

kendi üstlerindeki sınıflara hizmet etmek ve vergi vermektir.

2. Ruhaniler (Ruhan, Kahane, Rahip)

Bunlara olağanüstü saygı gösterilir. bazı hallerde ruhanilik irsi olarak kadınlara da geçebilmektedir. Ruhaniler (Rahip) aşağıdaki altı sınıfa ayrılmışlardır:

a. Şeyhler

Şeyh Adiy'in müritlerinden veya kardeşlerinin soyundan olmaları gerekir. Beyaz bir elbise giyip, siyah bir sarık sararlar; evleri Yezidiler için mabet olarak kabul edilir. Okuma-yazma isleriyle uğraşırlar, cenaze törenlerini yönetirler. Oruçta, bayramlarda, evlenme ve sünnet merasimlerinde de görev yaparlar.

b Pirlar

Şeyhlerden sonra Yezidilere yol gösteren yaşlı ruhanilerdir. Elbiseleri siyah olup başlarına siyah veya kırmızı tüylü sarık takarlar. Hacca gelenlerin yiyecek, içecek ve diğer ihtiyaçlarının karşılanması bunların görevi olup dini törenlerin düzenlenmesinde şeyhlere yardım ederler. Şeyhler ve pirlar, dokunulmazlık haklarına sahip ruhani reislerdir. Vazifeleri, müritlerini ve cemaatlerini kötülükten uzak tutmaktır. Bayram günlerinde, oruçlarda, evlenme ve ölümlerde, vaftiz, sünnet ve hastalıkların tedavisindeki dini görevleri yerine getirirler.

c. Fakirler veya Karabaşlar

Sadaka ile dünyevi zevklerden kaçınan Fakirler, aileler arasında arabulucu ve barışı sağlayıcı olarak Yezidi toplumunda görev yaparlar.

d. Kavvallar

Bunlar Şeyh Adiy bin Musafir'in türbesi civarında oturan görevlilerdir. Dini bayramlarda ve dinsel törenlerde ilahiler söyleyip çalgı çalarak ruhanilere hizmet ederler. Kavvallar, Yezidiler arasında birliği sağlamak, imanı kuvvetlendirmek ve köy halkının verdiği zekatı toplamak amacıyla Yezidi sancakları (Melek Tavus'un heykeli) ile yılda bir defa köyleri dolaşırlar.

e. Kuçekler

Irak'ın Laleş bölgesinde oturan Kuçeklerin sayıları azdır. Şeyh Adiy'in türbesinde hizmet ederler. Kavvallara yardımcı olarak köylere gezilerde, sancakları (Melek Tavus heykeli) taşırlar.

f. Çomezler (Avhan veya Avanlar)

Ruhanilerin en alt tabakasını oluşturur. Şeyh Adiy'in türbesinin bakım ve temizliğinden sorumludurlar. Dini yapının hiyerarşik zirvesinde biri Sayh Nasir olarak adlandırılan dini, diğeri de Mirza-Beg veya Amir al-Umara denilen dünyevi işlere bakan iki reis bulunur. Sayh Nasir en üstün (Mir-i Sayhan) şeyh olup en yüksek manevi makamı temsil eder. Mukaddes yazıları en iyi onun bildiğine, tefsirlerinde hiç yanılmayacağına inanılan Sayh Nasir'in evi, Şeyh Adiy'den sonra Yezidilerce en kutsal yer sayılır. Yezidilere, Yezidilikten çıkarma cezası yalnızca Sayh Nasir tarafından verilir. Mirza-Beg, Yezidilerin emiri olup en yüksek siyasi makamı temsil eder. Bütün dünyevi işlerde verdiği

kararlar kesindir. Yezidi halkını, dışarıda temsil etme yetkisine sahiptir. Yezidilerde emirlik, babadan oğla geçmektedir

Sancak

Sancak (Sincak , Sencik, Cem-i Sanacık) Yezidilik en açık ifadesini, horoz şeklinde pirinç, bakır veya tunçtan yapılmış "sancak"ta bulur. Yezidilerin elinde sancak adıyla anılan yedi adet tavus heykeli bulunmaktadır. Bu sancaklar, Yezidilerin yeryüzündeki dağılım bölgelerini simgelemektedir. Dini makamda oturan şeyhe ilahi bir kudret bahsettiğine inanılan sancaklar, Tavushane denilen özel ve güvenli bir yerde muhafaza edilir. Kavval ve Kuçek adı verilen Yezidi din adamları tarafından her yıl Yezidi köylerinde dolaştırılan bu sancakların kutsama töreni sırasında alttan başlamak üzere sırayla önce heykelin boğumları, sonra zenzem suyunun bulunduğu bakır ibrik öpülmektedir. Yezidilerin Yedi Meleği ve Melek Tavus

Yezidilerin kutsal kitabı Mushaf-i Res'te evrenin yaratılışının anlatıldığı bölümde, önce bir inci tanesi olarak evrenin bilahare de yedi günde yedi meleklerin yaratıldığı ifade edilmektedir. Buna göre, ilk yaratılan Azrail isimli Melek-Tanrı 'ydı; diğer adı Melek Tavus yani ateşten olma Şeytan'dı. Yedi meleğin en ulusu Oydu. Ve Pazartesi Deraid yaratıldı. (Bu meleğin ruhunu Yezidi ulularından Şeyh Hasal-al Basri temsil eder.) Salı, İsrail oldu ve vekaletini Yezidi ulularından Şeyh Şemseddin'e verdi. Çarşamba, melek Mikail yaratıldı ve Sucedettin kılığında görüldü. Perşembe, Semail oluştu ve Şerafettin oldu. Cuma, Cebrail yaratıldı ve Nusreddin olarak görüldü. Cumartesi yaratılan Nurail (Turail) ise Fahrettin evliya kılığında insanlar arasında dolaştı. Yezidilerde kötülük tanrısı (şeytan) yerine ikame edilen melaikeler kralı Melek Tavus'un apayrı bir yeri vardır. Yezidiler, şeytan'ın yerine ikame ettikleri Melek Tavus'a tanrısal nitelikler attetikleri için "Şeytana tapanlar" olarak nitelendirilmişlerdir. Oysa onların inancına göre, dünyayı yaratan Tanrı'nın cezalandırdığı şeytan, cehennemde kaldığı 7 bin yıl boyunca tövbe göz yaşlarıyla doldurduğu 7 testi ile cehennem ateşini söndürmüştü; Tanrı tarafından bağışlanmış ve meleklerin önderi olmuştur. Artık Melek Tavus, Tanrı 'nın yarattığı dünyanın koruyucusu, yöneticisi ve Tanrı iradesinin yürütücüsü niteliklerini kazanmıştır. Zenzem Suyu Laleş vadisinde bir kayadan çıkan su, Şeyh Adiy'in türbesinin eşliğinin altından geçer geçmez kutsallaşarak havuzumsu taş çukurda birikip zenzem adını alır. Zenzem suyunun akıp gittiği yere çıplak ayakla yaklaşan Yezidiler, el ve yüzlerini yıkamak suretiyle kendilerini vaftiz edilip kutsanmış saymaktadırlar.

MUKADDES KİTAPLARI

Yezidilerin Kitab-al Cilva (Kitab-i Celve) ve Mashâf-i Res (Mushâf-i Res- Kara Kitap) olmak üzere iki mukaddes kitabı vardır.Kitapların yazım dili kürtçedir.

Kitab-al Cilva (Kitab-i Celve)

Melek Tavus tarafından Yezidilerin kurtuluşu için "Tecelli Vahiy kitabı" olup beş bölümden ibarettir. Bu bölümlerden, 1 incisinde, Melek Tavus'un vazifesinin insanları ıslah ve onlara yardımcı olduğu, 2 incisinde, Melek Tavus'un insanları istediği şekilde cezalandırıp, mükafatlandığı, arzın altına ve üstüne hükmettiği ifade edilmektedir. 3 üncüsünde, Kainattaki bütün mahlukatların, Melek Tavus'un hakimiyeti altında olduğu, 4 üncüsünde, Melek Tavus'un haklarını başka ilahlara vermeyeceğini, Müslüman, Yahudi ve Hıristiyanların onun inançlarından kendilerine uygun düşenleri alıp, diğerlerini bozduğu, 5 incisinde ise, şahsına ve resmine saygıda bulunulmasını ve inançları ile eşyasının olduğu gibi korunması emredilmektedir. Şimdi her bölümün orijinal metinlerinden kısa örnekler sunalım.

Birinci Bölüm

Ben ki vardım, varım, sonsuza dek var olacağım; tüm yaratılmışlara hükmüm geçer, tüm olaylar ve benim erkim altındaki varlıklarla ilgili her şey, benim buyruğumla olur. Kim bana inanır da gereksindiğinde beni çağırırsa, ben hemen onun yanındayım, benim var olmadığım hiçbir yer düşünülemez. Beni benimsemeyen kimselerin, kendi isteklerine uygun olmadığı için kötülük diye nitelendirdikleri tüm olaylar, benim istediğimle olur. Her çağın bir Yönetici Vekili vardır, onu ben seçerim. Her kuşakla birlikte, bu Dünya' nin Başkanı da değişir; Başkanlar

sırayla gelirler, kendi dönemleriyle ilgili görevlerini yerine getirirler. Yarattılıştan kazanılan özelliklerin değerleriyle orantılı olarak, suçları bağışlarım. Kim ki bana karşı çıkar, acılar ondan eksik edilmeyecektir. Başka hiçbir Tanrı, benim işlerime ve yaptıklarımın karışamaz : Ben neye karar verirsem, o olur; Yabancıların ellerinde bulunan kutsal kitaplar, peygamberler ve havariler tarafından yazılmış olsalar bile, artık geçersizdirler, isyancı bir nitelik kazanmışlardır, bozulmuşlardır; bunlar birbirlerini yalanlamakta ve geçersiz kılmaktadırlar. Doğru olanla yanlış olan arasındaki ayırım, yaşanan çağın koşullarına göre yapılacaktır. Bana inananlara verdiğim sözleri yerine getireceğim; belirli dönemler için yetkilerimi devrettiğim akıllı ve sevgili Vekillerimin yargılarına göre, kullarımla aramdaki sözleşmeye uyacağım ya da uymayacağım. Olayların gelişimini dikkate alırım; içinde bulunulan zamanda yararlı olan neyse, onu uygularım. Benim eğitimliğimi kabul edenleri yönlendirir, eğitirim ; onlar, bana uymakla, ruhun duyacağı sevinç ve zevklerin en büyüğüne kavuşurlar.

İkinci Bölüm

Çok iyi bildiğim tüm yöntemlerle, ademoğullarını ödüllendirir ve cezalandırırım. Yeryüzünde, üstünde ve altında ne varsa, benim denetimindedir. Öbür ırklara yardım etmeyi üstlenmem, onlara iyilik yapmaktan uzak da durmam, hele benim seçilmiş topluluğumdan ve bana uysallıkla hizmet edenlerden bunu hiç esirgemem. Sınadığım insanlara etkin denetim yetkisi veririm; bu insanlar, benim irademe uygun olarak, belirli durumlarda, bana inanıp öğütlerimi tutanlara yardım ederler. Alan da benim, veren de; zengin eden, fakir eden de; mutlu kılan, mutsuz kılan da; bütün bunlar, çevre koşullarına ve zamana uygun biçimde gerçekleşir benim işlerime karışmak ve herhangi bir insani denetimimden çıkmak hakkına ve yetkisine sahip hiçbir güç yoktur. Bana engel olmaya çalışanların üzerine acılarla hastalıklar yağdırırım. Kim benim buyruklarına uyar, öbür insanlar gibi ölmez. Bu düşük dünyada hiç kimsenin, kendisi için belirlediğim süreden fazla kalmasına dayanmam; ama istersem, onu bu dünyaya iki kez, üç kez ya da daha fazla geri gönderirim, ruhunu başka bir bedenine sokarak; bu, evrensel bir yasadır.

Üçüncü Bölüm

Ben, kitap göndermeksizin yönlendiririm, dostlarıma ve benim öğrettiklerimi benimseyenlere, doğru yolu, gizli araçlarla gösteririm, uyulmasını istediğim kurallar, bunaltıcı değildir, zamana ve koşullara göre saptanmıştır. Yasalarıma karşı çıkanları öbür dünyalarda cezalandırırım. Ademoğulları, yapılması istenen şeyleri bilmezler, bu yüzden sık sık yanlışlığa düşerler. Yeryüzündeki ve gökteki hayvanlar, denizdeki balıklar, hepsi benim yönetim ve denetimim altındadırlar. Dünyanın bağırındaki gizli hazineler ve başka şeyler, benim bilgimin içindedir. Onların tek tek bulunup alınmasına olanak sağlarım. Bunlara sahip olacak kimselere ve benden zamanında dilekte bulunanlara gizli işaretleme, mucizelerimi gösteririm. Bana ve izleyicilerime karşı yabancıların göstereceği düşmanlık ve direnme, ancak kendilerine zarar verir, çünkü bilmezler ki güç ve zenginlik benim ellerimdedir ve bunları ben, ademoğullarımdan hak edenlere veririm. Dünyaların yönetimi, çağların arka arkaya gidisi, vekillerimin her çağda değişmesi, sonsuza dek benim yetkimdedir. Her kim oraya dürüstçe yürümese, ben, kendim belirleyeceğim bir zamanda onu cezalandıracağım ve başladığı yere geri göndereceğim.

Dördüncü Bölüm

Mevsimler dört tanedir, unsurları da (Dört unsur = Adem' in bedenini oluşturan toprak, hava, ateş, su) dört tanedir; bunları ben, yarattıklarımın, gereksinimlerini gidermeleri için başışladım. Yabancıların kutsal kitapları, ancak benim yasalarıma uygun oldukları, karşı çıkmadıkları ölçüde tarafımdan kabul görürler; yine de bunlar, çoğunlukla saptırılmışlardır. Üç tanesi bana karşıdır ve ben, üç addan nefret ederim. Benim gizlerimi açığa vurmayanlar için, ödüllendirme konusundaki sözümü tutacağım. Benim uğruma acı çekmeye katlananları, kuşku duyulmasın ki, dünyalardan birinde ödüllendireceğim. Benim yolumdan gidenler, kendilerine düşman olanlara ve yabancılarla karşı, cemaat hâlinde yaşasınlar. Ey siz, benim yasalarıma uyanlar, benim tarafımdan iletilmeyen düşünceleri kafanıza sokmayın. Yabancıların yaptığı gibi sakın adımı ya da bana yakıştıran adları ağızınıza almayın, yoksa günaha girersiniz; çünkü bu konular, sizin kavrayışınızın, üzerindedir.

Beşinci Bölüm

Beni simgeleyen şeylere ve resimlere saygılarınızı sunun; çünkü onlar size, benim yasalarıma aykırı olan davranışlarınızı anımsatacaktır. Yardımcılarımla buyruklarına uyun, sözlerine kulak verin ki benden aldıkları öte dünya bilgisini size iletinler.

 Bu resim yeniden boyutlandırıldı. Resimin özgün boyutunu görmek için buraya tıklayın.

Mashaf-i Reş (Mushaf-i Res-Kara Kitap)

Yaratılış nazariyelerinin anlatıldığı yeryüzüne ait bir kitap olup Yezidilere dair geçmişteki olaylar ile Yezidilik adabını içerir. Ayrıca Kara Kitap'ta renklerle ve yiyeceklerle ilgili bazı yasaklar da yer almıştır.

Şimdi Mashaf-i Reş 'ten bir bölüm sunalım; Başlangıçta Tanrı, kendi yüce özünden Beyaz İnci' yi yarattı ve bir kus yarattı ki adı Anfar' dı. Ve inci' yi onun sırtına koydu, ve orada kırk bin yıl oturdu. İlk gün, yani pazar günü, Azazil adlı meleği yarattı; işte o, hepsinin başkanı olanı Ta'us Melek (Tavus kuşu Melek)' tir. Pazartesi günü Tanrı, Darda' il adlı meleği yarattı ki o, Şeyh Hasan' dir. Salı günü, İsrail' i yarattı ki, Şeyh Şams' dır. Çarşamba günü, Cebra' il adlı meleği yarattı; o da Abu Bekr' dir. Perşembe günü, Azrail' i yarattı ki, Saacadin' dir. Cuma günü, Semna' il adlı meleği yarattı; o da Nasir' ud - Dindir. Cumartesi günü, Nura' il adlı meleği yarattı, ki o [.] Melek Ta' us (Melek Tavus)' u onların başkanı yaptı. Ondan sonra Tanrı, yedi göğü, Yeryüzünü, ve güneşi ve ayı yarattı [...] İnsani, kuşları ve tüm hayvanları yarattı, ve onları pelerininin boşluğuna yerleştirdi, ve İnci' nin üzerinden indi, melekler de yanındaydı. Sonra yüksek sesle İnci' ye doğru haykırdı, o da düşüp dört parçaya ayrıldı. İçinden su fıskırdı ve deniz oldu. Dünya yuvarlandı, üzerinde çatlak yoktu. Sonra Tanrı, bir kus biçiminde Cebrail' i yarattı, ve dört bucağın yönetimini ona emanet etti. Sonra bir gemi yarattı ve onun içinde otuz bin yıl kaldı, ondan sonra Laleis' e geldi ve konakladı. Dünyanın içinde haykırdı, ve yoğunlaşmayla deniz oluştu, ve dünya yeryüzüne dönüştü ve titremeye devam ettiler. Sonra Cebrail' e, Beyaz İnci' nin iki parçasını getirmesini buyurdu, parçalardan birini yeryüzünün altına yerleştirdi öbürünü de Göğün Girişi' ne (cennetin girişi) kapı olarak koydu. Sonra onların içine güneşi ve ayı yerleştirdi, onların kırpıntılarından da yıldızları yarattı, ve onları göğe süs olarak astı. Ayrıca yeryüzünün süslemek üzere meyve ağaçlarını, bitkileri ve dağları yarattı. Hali' nin üzerine Taht' i yarattı. Sonra, dedi ki Ulu Tanrı : «Ey Melekler, Adem' le Havva' yi yaratacağım, onları insan yapacağım, ve ikisinden, Adem' in belinden gelmek üzere, Sehr ibn Cebr doğacak; ve ondan tek bir halk türeyecek yeryüzünde; Azazil' in, yani Ta'us Melek' in toplumu olan Yezidi halkıdır bu. Sonra Şeyh Adi b.

Musafir' i Suriye' den göndereceğim ve o gelip Lales' te kalacak.

Şeyh Adı'nın İlahisi

Benim bilgim tüm varlıkları kuşatır

Benim varlığım benden gelir.

Benim gelişimin nedeni yine benim;

Zamanını da bilen benim.

Evrende var olan her şey benim buyruğumdadır

Her yer insanlar otursun oturmasın

Ve tüm yaratılmışlar benim buyruğumdadır.

Benim egemenliğim başka egemenliklerden üstündür.

Sözlerim her zaman doğrudur.

Yeryüzünün yargıcı ve yöneteniyim

Benim yüceliğime tapınır insanlar

Bana gelirler öperler ayaklarımı.

Benim gökleri kat kat yayan.

Başlangıçta haykıran benim.

Şeyh'im ben benden başka yoktur tapacak.

Benim kendimi mucizelerle gösteren.

Bana indirildi mutluluklar kitabı

Dağları eriten efendimden.

Tüm yaratılmış insanlar bana gelirler

Saygıyla öpmek için ayaklarımı.

Meyveler üretim gençliğim ilk öz suyundan,

Kendi gücümle, ve bana yönelirler öğrencilerim.

Işığımın önünde sabahın karanlığı dağılır.

Yol gösteririm, isteyenlere.

Benim, Adem'in cennet'te yaşamasına neden olan,

Nemrud'un kızgın ateşte kalmasına da.

Ahmed'e adaletli davranmasında önderlik ettim

Benim yolumda ilerlettim onu.

Bana gelir tüm yaratıklar

Sevgimi, armağanlarımı kazanmak için.

En yüksek yerlere bile uğrarım ben

İyilikler benim acımandan kaynaklanır.

Benim, tüm yüreklere korku salan

Bana uysunlar diye; ve yüceltirler gücünü ve, görkemini kötülüğümün

Karşıma çıktı o öldürücü arslan

Öfkeyle ve ben haykırdım ve taşla çevirdim onu,

Karşıma çıktı yılan

Ve ben irademle kuma çevirdim onu.

Benim, vurup titreten kayayı

Ve yanından fıskırtan suların en tatlısını.

Benim bildiren, kesin gerçeği.

Benden gelir, acı çekenleri avutan kitap.

Benim biricik yargıç,

Yargılamak benim hakkımdır.

İlkyazları yarattım su versinler diye,

Suların en tatlısını ve güzeli.

Eli açıklığımla ben neden oldum belirmesine

Ve gücümle saflaştırdım onu.

Bana dedi ki cennetin Efendisi,

«Sensin tek yargıç ve yöneticisi yeryüzünün. Bazı mucizelerimi kendim sergilerim,

Bazılarıysa, varlıkların kendilerimde açığa vurulmuştur.

Benim, dağlara boyun eğdiren,

Benim altımda, benim irademe göre.

Ürkünç görkemimin karşısında haykırır canavarlar

Gelir tapınırlar bana öperler, ayaklarımı .

Şamlı Adi'yim ben, Musafir'in oğlu.

Yüce Başışlayıcı, çeşitli adlar verdi bana,

Göksel tacı, makamı, ve yeri göğü ve yürüyüşünü.

Gizlerime erenlerin gözünde, benden başka Tanrı yoktur

Her şey benim buyruğumun altındadır.

Onun için, benim önderliğimi yadsımayın.

Ey insanlar! Bana karşı çıkacağınıza, boyun eğin,

Yargılama Günü'nde, karşıma geldiğinizde , mutlu kılınırsınız.

Her kim, bana bağlı olarak ölürse

Cennet'e göndereceğim onu,

Ama kim ki, beni tanımadan ölür

Acı içinde kıvrandıracığım onu.

Diyorum ki, yücelikte yoktur dengim.

Yaratırım ve istediğimi zengin yaparım,

Övgüler bana, her şey benim irademle olur.

Işığım ben başışlarım evrene.

Ben o hükümdarım ki, büyüklüğüm kendimden gelir;

Yaratılmış tüm zenginlikler benim buyruğumdadır.

İzlemeniz gereken bazı yolları gösterdim size, ey insanlar

Bana yakın. olmak isteyenler dünyayı unutmalıdır.

Sözlerim her zaman doğrudur.

Yükseklerdeki bahçe beni hoşnut edenler içindir.

Ben gerçeği aradım ve onaylayıcısı oldum onun

GÜNÜMÜZDE YEZİDİLER

Osmanlıların son zamanlarında 1912'de yapılan nüfus sayımında 37.000, 1923'teki sayımda 18.000 olarak tespit edilen Yezidilerin sayısı ülkemizdeki bazı çevrelerin baskılarından kaynaklanan göçlerden dolayı azalmış olup; günümüzde Türkiye'deki sayılarının 3.000-4000 civarında olduğu tahmin edilmektedir. Ülkemizde küçük topluluklar halinde yaşayan Yezidilerin büyük bölümü Güneydoğu Anadolu'da bir kısmı da metropol kentlerinde yaşamaktadırlar. Dünya genelinde nüfuslarının 700.000 olduğu tahmin edilen Yezidilerin, Irak'ta 300.000, Rusya'da 100.000, Gürcistan'da 60.000, Ermenistan'da 40.000, Suriye'de 10.000, Almanya'da 50.000, İran 'da 1.000-2.000 civarında nüfusa sahip olduğu; kalanının da Hindistan, Lübnan, İsviçre, Belçika, Estonya ve Ukrayna'da yaşadığı bilinmektedir.

Oğuz Gölcik Yazıları

Alıntı Yap

22.03.09, 12:06

#20

oguzgolcik OFF

Profesör

Üyelik tarihi: **Jan 2008**

Nereden: **istanbul**

İletiler: **5.209**

Blog Başlıkları: **5**

Ettiği Teşekkür: **7.626**

4.113 tane iletisine 10.247 kere teşekkür edilmiş

ÖM Gönder

Cevap: Dünya Dinleri

MANDENLER (Sabiiler)

Araplar tarafından "Sâbiî" (Subbi ya da Subbâ) biçiminde adlandırılan bu topluluk, kendilerine "Mandenler" (bilgili olanlar, arifler anlamında; İngilizcede Mandaeans adını verir. Kendileri için kullandıkları bir diğer ad "Nasuralar"dır (kutsal öğretileri koruyanlar anlamında; İngilizcede Nasoraean). Manden adı tüm topluluk üyeleri için kullanılırken, Nasura adı yalnızca din adamları, topluluğun ileri gelenleri ve ataları için kullanılır. Mandenler, ayrı bir dil olan Mandence konuşurlar. Sâbiî sözcüğü ise Mandence'de "vaftiz olmak" ya da "suya daldırmak" anlamına gelen "sab" fiilinden türetilmiştir ve Araplar tarafından, Mandenlerin en dikkat çeken ve sık uyguladıkları ibadetlerinden biri olan vaftiz uygulaması nedeniyle, bu topluluğa bir ad olarak verilmiştir.

Sâbiîler'in, Kur'an'da üç ayrı yerde (Bakara: 62, Maide:69 ve Hac:17) bahsi geçmektedir. Bu üç yerde de onlardan "Allah'a iman edenler" olarak söz edilmesi, erken dönemden başlayarak Mandenler'in kim oldukları ve nerede yaşadıkları konusunda İslam araştırmacıların ilgisini çekmiştir. X. Yüz yıla kadar araştırmacılar, Sâbiîler'in güney Irak'ta yaşadıklarını ve kendine özgü bir dinleri bulunduğunu belirtmişlerdir.

Bu ilk değerlendirmeler, yüzeysel olmalarına karşın, genellikle doğrudur. Ne var ki, Halife Me'mun döneminde ölüm tehditlerinden kurtulmak isteyen "Harraniler" (Harranlı putperestler) kendilerini Sâbiîler olarak gösterdiler ve bugüne dek gelen bir yanlışın ortaya çıkmasına neden oldular. Oysa, Asur-Babil politeizmini sürdüren ve putperest olan Harraniler'in Sâbiîler ile hiç bir ilgileri yoktu. Sâbiî adını almalarından sonra bir çok Harrani, Bağdat gibi önemli merkezlerde Sâbiî adını kullanarak ünlü oldu ve Sâbiîlik adı altında kendi inançlarını yayma fırsatı buldu. Gerçek Sâbiîler ise, ezoterik ilkelerinin bir gereği olarak inançlarını açıklamamaları nedeniyle unutuldular.

Daha sonraları el-Bağdadi ve Biruni gibi araştırmacılar, Sâbiîleri "Harran Sâbiîleri" ve "VasıtSâbiîleri" olarak ikiye ayırarak, güney Irak'takileri gerçek Sâbiîler olarak kabul ettiler. Bu araştırmacılar, Harranlıların gerçek Sâbiî olmadıklarını ve bu adı sonradan aldıklarını da açıkladılar.

Batılı araştırmacılar Mandenler ile XVI. yüzyıldan başlayarak ilişki kurdular. Başta Cizvit misyonerleri ve çeşitli batılı araştırmacılar, önceleri "Vaftizci Yahya Hıristiyanları" diye adlandırdıkları Mandenler'in kutsal metinlerini çevirmeye ve bu dinle ilgili bilgi vermeye başladılar. Son yüz yıl içinde oldukça ciddi araştırmalar gerçekleştirildi ve Manden literatürünün tümü çeşitli Batı dillerine çevrildi.

 Bu resim yeniden boyutlandırıldı. Resimin özgün boyutunu görmek için buraya tıklayın.

Tarihçe

Mandenler, kendi dinlerinin Adem'le birlikte başladığını ileri sürerler. Aslında bu din, İ.Ö. 200 yıllarından başlayarak, Filistin-Ürdün yöresinde yaşayan heterodoks Yahudi akımları içerisinde filizlenmiştir. Bu dönemde Kudüs'teki egemen Yahudi anlayışına karşı çıkan bir çok topluluk bulunmaktaydı. Bunlar arasında en önemlileri "Esseneler", "Vaftizciler" ve "Nasuralar" idi. Mandenler açısından bunların içinde en dikkat çeken Nasuralar'dır. Zira kendi kutsal metinlerinde Mandenler, Nasuralar'ı Filistin'deki kendi ataları olarak kabul ederler ve Nasuralar'ın Yahudiler ile yaptıkları mücadeleyi dile getirirler. Ortodoks Yahudi anlayışına karşı çıkan akımların içinde Nasuralar en güçlüsüydü. Bu yüzden Yahudiler, o dönemde karşılarına çıkan her aykırı akımı Nasuralar'dan olmakla suçladılar. Nitekim, İsa ve yandaşları da Yahudilerce önceleri Nasura adıyla çağrılmıştı.

Mandenler tarafından "IşıkPeygamberi" olarak adlandırılan ve büyük önder olarak kabul edilen Vaftizci Yahya, büyük olasılıkla Nasura topluluğu ile ilişki içindeydi. İsa'nın çağdaşı olan Yahya bir Yahudiydi, ancak sonradan resmi Yahudi görüşlerine karşı çıkarak kendi topluluğunu kurmuştu. İsa, Yahya tarafından vaftiz edilmişti. Yahya'nın aykırı inanç ve uygulamaları nedeniyle huzursuz olan Yahudiler, bölgeye Roma adına egemen olan Herod Antipas'a Yahya'yı ihbar ettiler. Bunun üzerine Yahya tutuklandı ve çeşitli işkencelerden sonra başı kesilerek öldürüldü. Yahya'nın yandaşları baskı ve zulum altına alındılar, bir çoğu öldürüldü. Knight & Lomas, "The Hiram Key" adlı kitaplarında Nasuralar'ın İ.S. 37 yılında katliama uğrayarak göç etmek zorunda kaldıklarını söylerler ve bu baskı uygulamasının sorumluluğunu doğrudan Aziz Pavlus'a (Saint Paul) yüklerler.

İncil'in "Habercilerin İşleri" 19:1-5 bölümlerinde, Aziz Pavlus'un Efes'te Vaftizci Yahya'nın izinden giden topluluklarla karşılaştığı, üstelik bu kişilerin İsa'dan hiç haberlerinin bulunmamasına çok şaşırıldığı kayıtlıdır. Kudüs ve Efes arasındaki uzaklık göz önüne alındığında, Vaftizci Yahya'ya bağlı inanç topluluklarının kısa sürede ne ölçüde hızlı bir yayılmayı sağladıkları açıkça anlaşılabilir.

Göç etmelerine neden olan katliama Mandenler kutsal kitaplarında ayrıntılı biçimde yer verirler. Katliamdan kurtulanlar kuzey Mezopotamya'ya kaçmışlardır. Mandenler'in kutsal metinleri göç edenlerin sayısını 60.000 olarak belirtir. Mandenler, bir süre sonra güney Mezopotamya'ya göç ettiler. VII. Yüzyılda Irak'ın Müslümanlar tarafından fethedilmesi ile Mandenler İslam egemenliği altına girdiler.

Tüm bu tarihsel süreç boyunca Mandenler, çeşitli inanç ve kültürlerle ilişki içine girdiler ve farklı geleneklerden etkilendiler. Kendi özgün Yahudi kültürleri üzerine İran dinlerinden, Asur-Babil inançlarından ve Hıristiyanlıktan aldıkları çeşitli öğeleri uyardılar. Filistin'de uğradıkları katliam nedeniyle Yahudiliğe karşı bir polemik geliştirerek, zamanla Yahudilik'ten iyice uzaklaştılar.

İnanç ve İbadetleri

Mandenler, dünya üzerinde günümüze kadar varlığını sürdürebilmiş en son gnostik din olarak dikkat çekmektedir. Vaftizci Yahya'yı teolojilerinin en kutsal kişisi olarak kabul etmeleri nedeniyle "Vaftizci Yahya Hıristiyanları" (Christians of Saint John the Baptist) olarak da adlandırılırlar. Oysa İsa hakkındaki değerlendirmeleri oldukça farklıdır. Baigent, Leigh & Lincoln "The Messianic Legacy" adlı kitaplarında Mandenler'in İsa'yı bir sapkın, gizli öğretileri herkese açıklayan bir isyankar olarak gördüklerini belirtirler.

a)Kutsal Metinler:

Pek zengin bir dinsel literatüre sahip olan Mandenler'in kutsal metinleri iki ana grupta toplanır: Yazılı metinler ve çanak ve tabletler üzerindeki giz metinleri.

Mandenler'in kutsal kitapları arasında en önemli yeri üç ayrı kitap tutar: "Ginza", "Draşia d Yahya" ve "Qolasta". "Ginza" (Hazine), yaklaşık 600 sayfadır ve "Adem'in Kitabı" diye de adlandırılır. Çeşitli dualar, teoloji, mitoloji, ölüm ve ölüm sonrası gibi konuları içerir. "Draşia d Yahya" (Yahya'nın Öğretileri), büyük ölçüde Yahya'nın yaşamını ve öğretilerini konu alan bir kitaptır. "Qolasta" (Övgü) ise vaftiz, ritüel yemekler, ibadetlerle ilgili dualar ve çeşitli uygulamaları içeren bir kitaptır.

Yazılı metinler arasında yalnızca din adamlarınca kullanılmasına izin verilen ezoterik metinler de vardır. "Alf Trisar Şuialia" (Binoniki Soru), "Alma Rişaiia Rabba" (Büyük İlk Evren) ve "Alma Rişaiia Zuta" (Küçük İlk Evren) bu kitaplara örnek olarak verilebilir. Bunlar genellikle teoloji ve mitoloji anlayışlarını dile getirmektedir. Ayrıca çeşitli konularla ayrı ayrı ilgilenen divan, şerh ve tefsirler de mevcuttur.

 Bu resim yeniden boyutlandırıldı. Resimin özgün boyutunu görmek için buraya tıklayın.

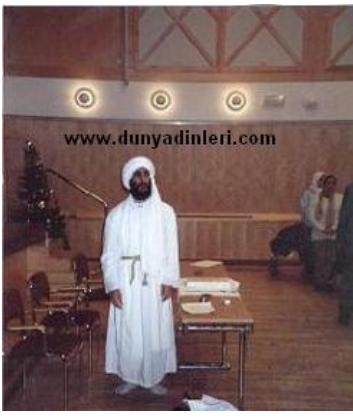
Astroloji ile ilgili yazılı metinler, daha çok kehanet, cin kovma, ebced hesabına benzer yöntemlerle kişisel olayların yorumlanması konusunda bilgiler içermektedirler. Bunların en önemlisi "Sfar Malvaşia"dır (Burçlar Kitabı).

Yazılı olmayan giz metinleri ise çeşitli durumlarda hastalık, büyü, afet ve benzer kötülöklere karşı çanak, çömlek üzerine ya da metal ve papirüs sayfalar yazılan kısa muskaldır.

Mandenler, kutsal metinlerinin yaratılışta Tanrı tarafından Adem'e verildiğine inanırlar. Mandenler'in dinsel literatürü üzerine yapılan incelemeler, bu metinlerin genellikle İ.S. II – III. yüz yıllarda derlendiğini ortaya koymuştur.

Mandenler'in kutsal metinleri Aramice'nin doğu lehçelerinden biri olarak değerlendirilen Mandence ile yazılmıştır. Gündelik yaşamlarında Arapça konuşan Mandenler, bu dili anlamadan sadece ibadet dili olarak kullanırlar. Mandence'yi okuyup yazabilme ayrıcalığı yalnızca din adamlarına aittir.

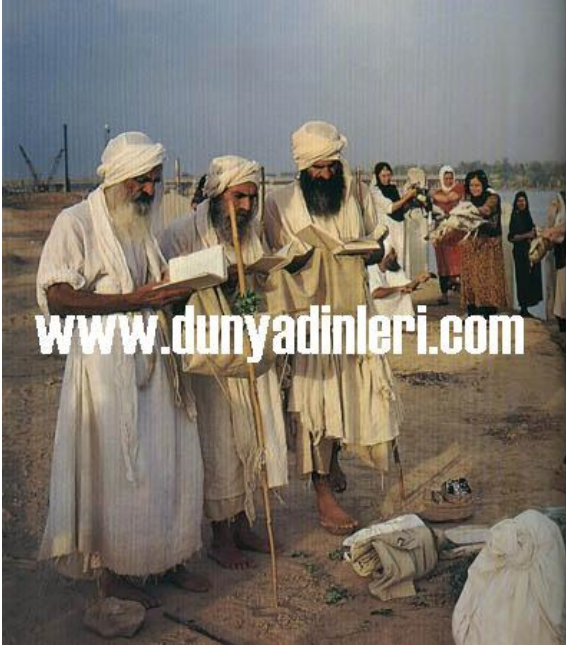

b)Tanrı Anlayışı

Mandenler'in dinsel anlayışları tümüyle gnostik düalizm temeline dayanmaktadır. Bu ikili anlayışta, bir yanda "Işık Evreni", diğer yanda ise "Karanlık Evreni" bulunmaktadır. Işık Evreni'nin yöneticisi, "Yüce Yaşam", "Kudretli Ruh" ya da "Yüceliğin Efendisi" gibi niteliklerle de adlandırılan "Malka d Nhura"dır (Işık Kralı). Malka d Nhura'nın, en üstün niteliklere sahip olduğuna ve tüm eksikliklerden uzak bulunduğu inanılır.

Malka d Nhura'nın çevresinde sayısız "Işık Varlıkları" vardır. Bu varlıklar "Uthria" (Zenginler) ya da "Malkia" (Krallar) diye adlandırılırlar. Bunlar da her türlü kötülükten uzak varlıklardır. Işık Evreni her türlü yokluk, kötülük, eksiklik, yanlışlık ve ölümlülükten arınmıştır. Düzen ve verimliliği simgeleyen "Hiia" (Yaşam) ilkesinden türeyen Işık Evreni'nin kuzey'de olduğuna inanılır.

Düalizmin diğer yönünü oluşturan Karanlık Evreni de benzer bir yapılanmaya sahiptir. Bu evrenin başında, bir adı da "Büyük Canavar" olan "Malka d Hşuka" (Karanlık Kralı) bulunur. O, sayısız kötü varlığın yaratıcısı ve kötülüklerin yayıcısıdır; kötü niteliklerin tümüne sahiptir. Aslan başlı, ejder gövdeli, kartal kanatlı ve kaplumbağa sırtlı olarak düşünülen Malka d Hşuka, soluğu ile demiri eritir ve bakışıyla dağları sarsar. Yine de, Malka d Nhura'nın karşılığı olduğu için aptal ve sersem olduğuna inanılır. Karanlık Evreni yokluk, eksiklik ve düzensizliği simgeleyen "Kara Su" (Kaos) ilkesi tarafından yaratılmıştır ve bu evrenin güney'de bulunduğu varsayılır.

Malka d Hşuka'nın yanında sayısız kötü varlık, devler, canavarlar, şeytanlar ve kötü ruhlar bulunur. Bunlara ek olarak, Karanlık Evreni'ne düşmüş ya da kaderin bir sonucu olarak buraya atılmış bazı Işık Varlıkları da vardır. Bunların önderi olan "Ruha", özellikle evrenin ve insanın yaratılışında kötülükleri harekete geçiren dişi figür olarak Malka d Hşuka'yı kıskırtan ve bu nedenle Karanlık Evrenine mahkum olan bir Işık Varlığıdır. Ayrıca Işık Evreni ile Karanlık Evreni arasında aracılık görevi gören "Yuşamin", "Abatur" ve "Ptahil" gibi varlıklar da mevcuttur.

Hem Malka d Nhura, hem de Malka d Hşuka ezeli ve ebedi varlıklardır. Dünyanın sonu gelince tüm kötü varlıklar yok olacaklar, ancak kaos ilkesi ile Malka d Hşuka kendi evrenlerinde tutsak olarak varlıklarını sonsuza kadar sürdürecektir.

c) Yaratılış Anlayışı

Mandenler'e göre, evrenin ve insanın yaratılışı iyilik ile kötülüğün arasındaki kaçınılmaz savaşın bir sonucudur. Evren yaratılmadan önce, Işık Evreni ile Karanlık Evreni birbirinden tümüyle ayrı durumdadırlar. Yapısı gereği Karanlık Evreni düzensizliği simgeleyen Kara Su'dan oluşmuştur; yaşam ve verimlilik öğelerini içermediği için orada hiç bir varlık yoktur. Bu yüzden Malka d Hşuka, kimi Işık Varlıklarını tutsak etmeyi planlamaktadır. Bu durumdan haberdar olan Malka d Nhura kendi elçisi olan "Manda d Hiia"yı (Yaşam Elçisi) özel görevle gizlice Karanlık Evren'e gönderir. Kutsal silahları sayesinde Manda d Hiia, Karanlık Kralı'nın yakalar ve zincire vurur. Ancak bu sırada Işık Evreni'nde yaşayan Yuşamin ve Abatur gibi kimi Işık Varlıkları meraktan iki evrenin arasındaki perdeyi aralarlar ve Kara Su'ya bakarlar. İşte onların bu merakı, Işık Evreni'nden düşmelerine neden olur. Işık Evreni'ne geri dönmek isterler, ancak ilahi kader gereği bu artık olanaklı olmayacaktır.

"İkinci Yaşam" ve "Üçüncü Yaşam" olarak da adlandırılan Yuşamin ve Abatur'un düşüşleri evrenin ve insanın yaratılması açısından son derece önemlidir. Bunlar Işık ve Karanlık Evrenleri arasında sınırdaki kalırlar ve kendilerine ait yeni bir evren kurmaya çalışırlarsa da başarılı olamazlar. Abatur, Kara Su'ya bakar ve kendi yansımasını görür. Bu yansımadan "Dördüncü Yaşam" olarak adlandırılan Ptahil oluşur. Kara Su'nun içinde kendini kurtarmaya çabalayan Ptahil'i daha önceden Karanlık Evren'e atılmış olan Ruha görür. Ruha gider ve Malka d Hşuka'nın zincirlerini çözer. İkisi birlikte Ptahil'e dost görünerek, Ptahil'i maddi dünyayı yaratması için kışkırtırlar. Amaçları sonradan Ptahil'in yaratacağı bu maddi dünyaya egemen olmaktır. Bu arada Ruha ile Malka d Hşuka birleşirler ve bu birleşmeden kötü varlıklar olan yedi gezegen ve oniki burç doğar. Ptahil, Işık Kralı Malka d Nhura'ya kurtulmak için yalvarır. Malka d Nhura, Ptahil'e "Yaşam Işığı"nı verir. Böylece Ptahil dünyayı yaratır. Dünyanın maddi yönleri Kara Su'dan, yaşam ve verimlilik taşıyan yönleri Yaşam Işığı'ndan oluşur. Yaratılış tamamlanıncaya Malka d Hşuka, Yaşam Işığı'nın kaçmaması için dünyanın çevresine kendi kötü çocukları olan yedi gezegen ile on iki burcu dizer; dünyayı Ptahil'in elinden alır ve cinler, şeytanlar gibi kötü varlıklarla doldurur.

Görüldüğü gibi Mandenler'in inancında dünyanın yaratıcısı Malka d Nhura değil, düşmüş bir Işık Varlığı olan Ptahil'dir ve gnostik yaklaşımda sık görülen "Demiurgos" rolünü üstlenmektedir.

Yarattığı dünyanın kötü güçlerin eline geçtiğini gören Ptahil, en azından dünyada kendisini simgeleyecek bir varlık bulunmasını arzular ve insanı yaratmayı planlar. Ancak kötü güçler yine işe karışır ve onu kandırmayı başarırlar; yaratılan sadece bedendir; yaşam ögesinden yoksun olduğu için cansızdır. Ptahil, bedene can vermek için türlü yolları dener ancak başarısız olur. Bunun üzerine Malka d Nhura'ya kendisine yardım etmesi için yalvarır. Bu yakarıya yanıt olarak Işık Kralı, insanın ruhunu Işık Evreni'nden yeryüzüne indirir ve Manda d Hiia aracılığı ile cansız bedene yerleştirir. Bunun üzerine "Adem" ayağa kalkar.

Mandenler'e göre Adem ilk inanan kişidir. Işık Kralı insanı kötü varlıkların eline bırakmamış, ruhun bedene konuluşu ile birlikte, insanı eğitmesi için Manda d Hiia'yı görevlendirmiştir. İnsanı korumak üzere "Hibil", "Şitil" ve "Anuş" adlarında üç muhafız yollamıştır. Böylece yaratılan ilk insan Işık Kralı'na bağlanmıştır. Ayrıca Adem'in yeryüzünde yalnız kalmaması için "Havva" yaratılmıştır. Adem ile Havva'nın evliliklerinden üç kız ve üç erkek kardeş doğmuş ve bunlar vasıtasıyla insanlık çoğalmıştır.

d) İnsan ve Kurtuluş Anlayışı

Mandenler'e göre insan madde ve ruhtan oluşan iki farklı öğeden meydana gelmiştir. Beden, madde olarak kötülük ve karanlığı, ruh ise iyilik ve aydınlığı simgeler. Beden, varlık olarak kötülüğe aittir. Oysa ruh, tanrısal ışık Evreni'nden gelerek bedene konulmuştur. Bedene yerleştirilen ruh bu durumdan hiç hoşnut değildir ve ışık Evreni'ne yeniden yükselmek istemektedir. Diğer yandan, yeryüzündeki kötü güçler ellerine düşen bu ışık Varlığı'nı kaçırmamak için çepeçevre kuşatarak, çeşitli dünya nimetleri ile hırs, şehvet, kıskançlık gibi duygularla bu dünyaya bağlamaya çalışmaktadırlar. Ruh, beden içinde bir tutsak yaşamı sürdürmektedir.

Manden inançlarına göre, kurtuluş yalnızca ruh için geçerli olabilir, zira beden maddi dünyaya aittir. Ruhun kurtuluşu ise, bedenden ve dünyadan ayrılması ile olanaklıdır. Bu kurtuluş uğruna ruhun, doğru inanç ve ibadetlere bağlanması gereklidir. Ancak bu bile yetersiz kalabilir. Çünkü, Mandenler'e göre tek kurtuluş, "Tanrısal Bilgi"ye sahip olmakla gerçekleşir. Bu bilgi, kazanılan ya da öğrenilen bir bilgi değil, ancak verilen, bahşedilen bir bilgidir. İnsanın kurtuluş için yapması gereken, bu bilgiyi alabileceği uygun ortamı hazırlamaktır. Bu da inanç ve ibadetlerle olabilir. Tanrısal Bilgi'ye sahip olan ruh, maddi dünyadan temizlenerek tanrısal ışık Evreni'ne, yüce Işık Kralı'nın yanına yükselir.

İlk kurtuluş örneği Adem'in kişiliğinde gerçekleşmiştir. Yaratıldıktan sonra Adem, kötülükten uzak kalmış, Işık Kralı'na itaat etmiş ve kendi kurtuluşu için yakarmıştır. Böylece Adem'e Manda d Hiia aracılığı ile Tanrısal Bilgi iletilmiş, Adem'in ruhu Işık Evreni'ne yükselmiştir.

e) Kıyamet Anlayışı

Mandenler, Adem'in yaratılışından kıyamete kadar dünyanın 480.000 yıl süreceğini varsayarlar. Bu süre dörde ayrılır. Adem ile başlayan ilk dönem 216.000 yıl sürmüştür ve sonunda insanlık kılıç ve hastalık tarafından yok edilmiştir. Yalnızca bir çift insan hayatta kalmıştır. İkinci dönem 156.000 yıl sürmüştür ve insanlık bu kez ateş ile yok olmuş; yine bir çift insan kalmıştır. Bin yıl süren üçüncü dönem sonunda insanlık su ile yok edilmiş; sadece "Nuh" ve ailesi yaşamayı sürdürmüştür. İçinde bulunulan son dönem Nuh ile başlamış olup, kıyamete kadar 8.000 yıl sürecektir.

Dördüncü dönemin son 2.000 yılı, Kudüs'ün kurulması ile başlayan, kötülük ve savaşların giderek arttığı "Ahir Zaman"dır. Bu dönemde Mandenler'e yönelik şiddet ve baskılar yoğunlaşır; kıtlık, kuraklık, salgınlar ve doğal afetler artar. Kıyamete dair çeşitli işaretler görülür. Bu işaretlerin başlıcaları bir yıldızın okyanusa düşmesi, yedi denizin sularının kızarması; bu sulardan içenlerin kısır olması ve son olarak da büyük bir fırtınanın çıkmasıdır. Bu işaretlerden sonra "Prašai Siva" (Son Savaşçı) çıkacaktır. Bir anlamda "Mehdi" olan Praşai Siva döneminde tüm kötülükler son bulacak, savaşlar ve tüm doğal afetler kaybolacaktır. Bu dönem bir "Altın Çağ" olacaktır. Mehdi'nin egemenliği kıyamete kadar sürecektir.

Kıyamet günü, önce havanın zehirlenmesi ile tüm canlılar ölecek, sonra gezegenler ve burçlar yok olacaktır. Kıyametten sonra tüm ruhlar için genel hesap yapılacaktır. Ölen insanların ruhları yedi gezegenden geçerek Abatur'un terazisine ve oradan da Işık Evreni'ne yükselir. Ölen kişi eğer iyi ve inançlı bir kişiye ruhu, gezegenleri hızla geçer ve Işık Evreni'ndeki "Mşunai Kuştı" adlı cennete ulaşır. Ölen kişi günahkarsa, onun ruhu gezegenlerde kalır ve işkencelere uğrar. Kıyamet günü, gezegenlerde tutulan ruhlar da Abatur'un terazisinden geçerek, günahlarının son cezasını çekmek üzere bir tür cehennem olan "Su" Denizine atılacaklardır. Günahlarının cezasını tamamlayan ruhlar Işık Evreni'ne yükselecektir. Manden olmayanlar ise sonsuza kadar Suf Denizinde kalacaklardır.

f) İbadetleri

Mandenler'in yaşantısı dinsel kurallarla sıkı bir disiplin altına alınmıştır. Ruhun kurtuluşu için ibadet şarttır. Manden ibadetleri arasında en önemlisi vaftizdir. "Masbuta", "Tamaşa" ve "Rişama" biçimlerinde üç çeşit vaftiz vardır. Tam vaftiz olan "Masbuta" bir din adamı gözetiminde akarsuya tümüyle dalıp çıkma biçiminde uygulanır ve haftada bir kez pazar günleri yapılması zorunludur. "Tamaşa" ise bir din adamı yardımı olmadan kişinin kendi başına akarsuya üç kez dalıp çıkması işlemidir ve ancak kavga, küfür etmek, yalan söylemek gibi dinsel bakımdan kirliliği sayılan eylemler sonrasında uygulanır. "Rişama" ise İslam'daki abdeste benzer biçimde uygulanan bir vaftiz türüdür. Vaftizin kesinlikle bir akarsuda yapılması gerekir. Mandenler, akarsuları Işık Evreni ile ilişkili görürler ve onları "Yaşam Suyu" diye adlandırır. Haftada en az bir kez uygulanan vaftizin dışında dinsel bayramlarda, evlilik, doğum, ölüm, yolculuk gibi durumlarda da vaftiz uygulamaktadırlar.

İbadetler arasında çeşitli nedenlerle düzenlenen törenler ve yemekler de önemli bir yer tutar. Ölüm sonrasında yapılan "Masiqta" adlı tören, ölen kişinin ruhunun Işık Evreni'ne hızla ulaşması için uygulanır. Bu törende din adamları tarafından hazırlanan özel yemekler, belirli ritüeller vasıtasıyla yenilir. Ölüm dışında, rahipliğe giriş töreni (inisiyasyon) ve tapınağın temizlenmesi gibi nedenlerle de ritüel yemekler düzenlenir. Bu tür ayin yemeklerinden önce din adamları tarafından güvercin ve koç kurban edilmesi de sık görülen uygulamalardandır.

Üç kez gündüz ve iki kez gece olmak üzere günün belirli saatlerinde Işık Kralına dua ederler. Bu dualar yüzler kuzeye dönülerek gerçekleştirilir.

Yılın belirli günlerini uğursuz kabul ederler ve böyle günlerde iş yapmamaya, dışarı çıkmamaya özen gösterirler. Yılın belirli günlerinde de bayram yaparlar. En önemli bayramları, bir tür bahar bayramı olan, beş gün boyunca kutlanan "Panja" ya da "Parvania" bayramıdır.

Diğer gnostik geleneklerin aksine, Mandenler'de dünyadan elini eteğini çekerek bir inziva yaşamı sürmek biçiminde uygulamalara yer yoktur. Her ne kadar dünyanın kötü güçler tarafından yaratıldığına inansalar da evlilik, çocuk sahibi olma ya da iş kurma gibi olaylara çok önem verirler.

Mandenler tapınaklarına "Mandi" adını verirler. Tapınaklar, genellikle bir akarsu yakınında, kuzeye bakan, güney tarafında küçük bir kapısı olan, penceresiz, basık bir kulübeden ibarettir. Bu yapının akarsuya bağlanan küçük bir vaftiz havuzu vardır. Tapınak içinde herhangi bir döşeme ya da süsleme bulunmaz, burada ibadet de yapılmaz. Mandi aslında Işık Evreni'nin küçük bir modeli, bir simgesi olarak düşünülür.

Mandilere yalnızca din adamları girebilir. Onlar da sadece belirli zamanlarda girerler. Bu bakımdan Mandinin bir tapınak olduğunu söylemek bile zordur; zira tapınaktan çok bir kült kulübesi niteliğindedir.

Toplumsal Yapı

Mandenler'de birbirinden kesin çizgilerle ayrılmış toplumsal kastlar mevcut değildir. Bununla birlikte topluluk içinde dini törenleri yöneten bir din adamları grubu bulunur. Kuramsal olarak bedence sağlam, soyunda bir sapkınlık ya da dinden dönme olmayan herkes din adamı olabilir. Ancak uygulamada din adamlığı babadan oğula geçen bir meslek gibidir.

Din adamı olacak kişiler uzun bir süre bir başka din adamı gözetiminde adaylık ve öğrencilik dönemi geçirirler. Daha sonra düzenlenen bir inisiyasyon töreni ile din adamı olurlar. Din adamlığı dört dereceden oluşan bir hiyerarşik yapıya sahiptir. Yardımcı din adamlarına "Aşganda" adı verilir. Normal din adamlarına "Tarmida" denir. "Ganzibra" derecesi ise yöresel baş rahiplik düzeyidir. En  st dereceye "RişAma" adı verilir ve Manden topluluğunun önderi anlamına gelir.

Topluluğun tüm  yeleri kutsal elbise olan "Rasta"yı sürekli giymek zorundadır. Rasta, uzun beyaz bir elbisedir. Rasta'sız ölmek, ölüm sonrasında büyük cezalar getirecektir. Bu nedenle Mandenler, dış elbiselerinin altına daima Rasta'larını giyerler.

Din adamları, Rasta'ya ek olarak, bazı özel eşyalar da kullanırlar. Bunlar arasında en önemlisi sağ el küçük parmağında taşınan altın bir y z kt r. Ayrıca zeytin dalından yapılmış bir asa, ağzı ve burnu kapatacak biçimde başa sarılan beyaz bir sarık ve saçları bağlamak için başa sarılan bir kurdele vardır. Yalnızca din adamlarının giyebildikleri bu nesnelere, din adamının ölümünde kendisi ile birlikte g m l rl r.

Topluluk  yeleri için bir dine kabul töreni yoktur. Manden bir aileden doğan herkes topluluğun doğal  yesi olarak kabul edilir. Manden anne ya da babadan doğmamış bir kimsenin topluluğa kabulü olanaksızdır.

Her topluluk üyesinin bir dünyalık adı, bir de gizli adı olmak üzere iki adı vardır. Gizli ad, doğumda din adamları tarafından yapılan astrolojik hesaplar sonucunda verilir. Bu gizli ad yalnızca topluluk  yeleri arasında ve dinsel törenlerde kullanılır.

Her  yenin topluluğun gizlilik ilkesine uyması en önemli görevidir. Manden dininin herhangi bir kuralı ya da öğretisini, Manden olmayanlara aktarmak en büyük günah olarak değerlendirilir.

Günümüzde Sabiiler

Günümüzde Sabiiler Dicle ve Fırat kıyıları, Irak'ın güneyindeki eski Kuzistan'ın Karun Nehri Boylarında yaşamalarına rağmen büyük bir b ll m  Bağdat ve Basra'da yaşamaktadırlar. Sabiiler kendileri dışında kimseyle evlenmeyen kapalı toplum olup Altın ve Gümüş işçiliğinde oldukça ilerlemişlerdir. Irak'ın dışında İsve,Avustralya,ABD gibi ülkelerde yaşayan Mandaistlerin Günümüzde Dünya'da sayısı 30.000 kadardır

[Oğuz Gölcik Yazıları](#)

[Alıntı Yap](#)

[Cevap Ver](#)

Sayfa 2 Toplam 3 Sayfadan [≤](#) [1](#) [2](#) [3](#) [≥](#) [▼](#)

Tags [dinleri](#), [dünya](#) [Edit Tags](#)

« Dünya İstasyonunda Yanlışlıkla İnmış Keloğlan | Hiç Karşılaşmadan Yaşıyoruz »

Yetkileriniz

Yetkileriniz

You **may** post new threads

You **may** post replies

You **may not** post attachments

You **may not** edit your posts

BB code is **Açık**

Gülümsemeler **Açık**

[IMG] Kodları **Açık**

HTML-Kodları **Kapalı**

Trackbacks are **Açık**

Pingbacks are **Açık**

Refbacks are **Açık**

---

vBulletin® Copyright ©2000 - 2010, Jelsoft Enterprises Ltd.

SEO by vBSEO 3.3.0

Nüve Forum® 2006 - 2010

- [Bize Ulaşın...](#)
- [Nüve Forum](#)
- [Arşiv](#)
- [Kullanım sözleşmesi](#)
- [Yukarı git](#)

Sponsor Bağlantılar

- [Güneş \(Solar\) Enerjisi](#)
- [Nevart Sanat ve Tasarım Akademisi](#)